

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Quick scan natuur

Ulft, Locatie Biezenakker

Gemeente Oude IJsselstreek

Datum: 21 maart 2024

Projectnummer: 220119.01

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Besluitgebied	3
2	Wettelijk kader	12
2.1	Gebiedsbescherming	12
2.2	Soortenbescherming	13
2.3	Bescherming houtopstanden	14
3	Onderzoeksmethode	15
3.1	Deskundigheid	15
3.2	Definitie product	15
3.3	Werkwijze	15
4	Beschermde gebieden	17
4.1	Natura 2000-gebieden	17
4.2	Natuurnetwerk Nederland	18
5	Beschermde soorten	19
5.1	Specifieke zorgplicht	19
5.2	Vogels	21
5.3	Planten	26
5.4	Grondgebonden zoogdieren	27
5.5	Vleermuizen	31
5.6	Reptielen	35
5.7	Amfibieën	36
5.8	Vissen	37
5.9	Insecten en andere ongewervelden	38
5.10	Mogelijke effecten op beschermde soorten	39
5.11	Aanvullend onderzoek naar beschermde soorten	42
6	Beschermde houtopstanden	45
7	Conclusie	46
7.1	Beschermde gebieden	46
7.2	Beschermde soorten	46
7.3	Beschermde houtopstanden	48
7.4	Vervolgstappen	48

Geraadpleegde bronnen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Oude IJsselstreek is op zoek naar nieuwe woningbouwlocaties binnen de gemeente. Een dergelijke geschikte locatie is locatie Biezenakker in Ulft. Hiervoor dient een ruimtelijke procedure doorlopen te worden.

Voor het doorlopen van een dergelijke procedure is het noodzakelijk dat de haalbaarheid van het nieuwe plan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. Voorliggende rapportage zet door middel van een quick scan natuur uiteen of met de ruimtelijke ontwikkeling mogelijk sprake kan zijn van het verstoren van beschermde natuurgebieden en beschermde soorten en of nader onderzoek hiernaar noodzakelijk is.

1.2 Besluitgebied

1.2.1 Huidige situatie

Het besluitgebied bevindt zich direct ten westen van de bebouwde kom van Ulft (gemeente Oude IJsselstreek, provincie Gelderland). In de omgeving liggen voornamelijk agrarische gronden en een voormalige zandwinning die nu als natuurgebied is ingericht.

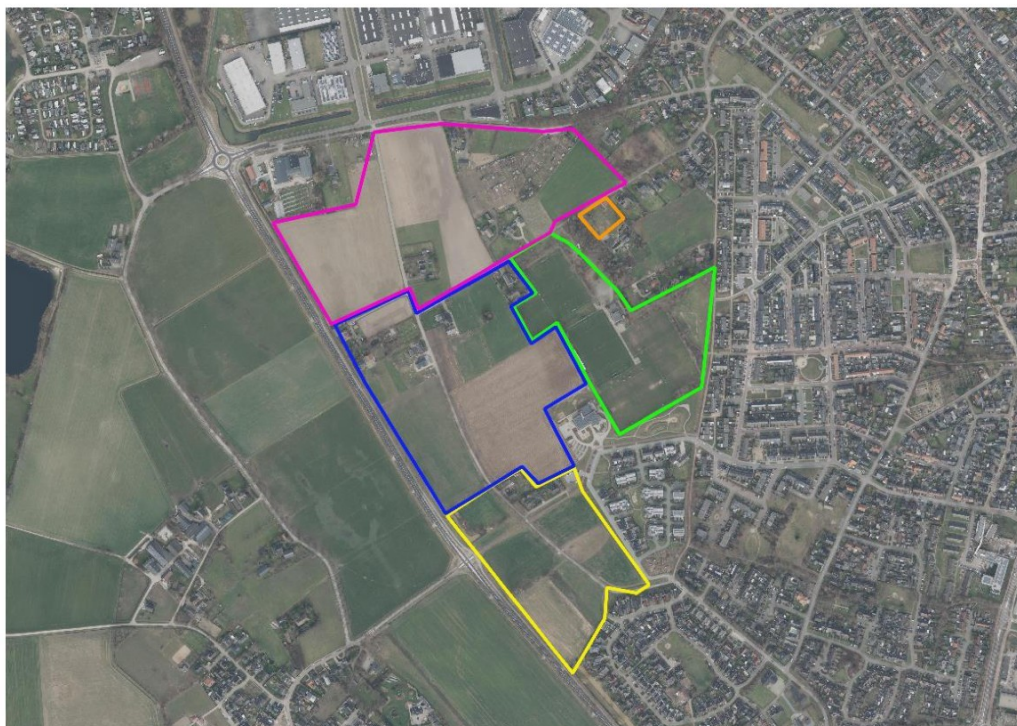
Globaal bevindt zich ten oosten van het besluitgebied de woonkern van Ulft met meerdere woonwijken, scholen en voorzieningen. Ten noorden van het besluitgebied is voornamelijk bedrijfsterrein aanwezig. Aan de zuidwestkant wordt het besluitgebied begrensd door de provinciale weg (N817) en daarachter bevindt zich agrarisch gebied. Verder ten noordwesten liggen de recreatieplas en het recreatiepark Slootermeer. Navolgende afbeeldingen geven de globale ligging van het besluitgebied weer. Het besluitgebied is groot. Er is daarom voor gekozen om het besluitgebied in 4 segmenten op te delen om de beschrijving van locaties duidelijker te maken door de rapportage heen. De segmenten staan ook in onderstaande figuren weergegeven.

Topografische kaart met de globale ligging van het besluitgebied (rood omkaderd). Bron: PDOK.

Luchtfoto met de globale ligging van het besluitgebied (rood omkaderd). Bron: PDOK.

*Luchtfoto met de segmenten van het besluitgebied (groen: Sportvelden en openbare ruimte, geel: Regio zuid, blauw: Regio midden en roze: Regio noord, oranje: Vogelenzangweg 27).
Bron: PDOK.*

Op 12 april 2022 is een veldbezoek uitgevoerd voor de regio's groen, geel, blauw en roze. Op 24 november 2023 is er een veldbezoek uitgevoerd op het perceel van vogelenzangweg 27.

Sportvelden en openbare ruimte:

In het onderzoeksgebied is niet alleen het door de gemeenteraad vastgestelde zoekgebied Biezenakker maar ook het naastgelegen voetbalveldencomplex meegenomen. Op het moment van het opstellen van deze rapportage loopt er een locatieonderzoek voor de fusie van twee Uiftse voetbalverenigingen. Een van de uitkomsten zou kunnen zijn dat dit complex in de toekomst niet meer als voetbalveld in gebruik zal blijven. Omdat de randen van het gebied met haar groenstructuren toch betrokken moet worden is om efficiency redenen besloten om de opdracht te geven om het totale gebied als onderzoeksgebied op te nemen. Op het moment van het opstellen van deze rapportage is er echter nog geen sprake van het toevoegen van dit grondgebied aan het zoekgebied voor woningbouw.

Het oosten van het besluitgebied bestaat uit de opstallen en velden van de Voetbalvereniging Uiftse Boys met bijbehorende parkeerplaats en uit enkele parken, wandelpaden en bomenrijen. De sportvelden worden nog regelmatig gebruikt. Er is een clubgebouw van de voetbalvereniging aanwezig. Dit bestaat uit een stenen gebouw met maximaal twee verdiepingen. Het heeft een plat dak en een uitbouw opgetrokken uit golfplaten. De velden bestaan uit kortgemaaid gras. In het westelijk deel van de sportvelden is een tribune aanwezig. Ten oosten van de sportvelden bevindt zich een grasveld met een fietscrossbaan. Langs de randen van dit hele segment staan bomenrijen. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van dit deel van het besluitgebied ten tijde van het veldbezoek.

Parkeerplaats voetbalvereniging.

Clubgebouw voetbalvereniging.

Wandelpaden langs rand van deelgebied.

Grasveld met fietcrossbaan.

Overzicht van één van de sportvelden.

Achterkant tribune.

Regio zuid:

Het zuidelijk deel van het besluitgebied bestaat uit kleinschalige velden met voornamelijk permanent grasland. Er zijn ook enkele zones met ruigte. De velden worden grotendeel begrensd met bomenrijen. In het midden van het segment loopt de Biezenakker met grote bomenrij. Langs de westkant loopt een watergang met veel waterbegroeiing en in het noordwestelijk deel van dit segment ligt een poel. Ten slotte zijn enkele woonhuizen in dit segment aanwezig die ingepast worden in de plannen. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van dit deel van het besluitgebied ten tijde van het veldbezoek.

Permanent grasland.

Ruigteveld.

Woonhuizen.

Bomenrij langs de Biezenakker.

Poel in het noordwesten van het segment.

Watergang langs westelijk deel.

Regio midden:

Het middelste deel van het besluitgebied bestaat uit een groter permanent grasland, een grote maïsakker, enkele paardenweides, woonhuizen met bijbehorende siertuinen, een kleine hoogstamfruitboomgaard en een grasveld met vervallen schuur. De watergang die ook in regio zuid aanwezig is, loopt ook door langs de westkant van regio midden. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van dit segment van het besluitgebied ten tijde van het veldbezoek.

Permanent grasland met watergang.

Hoogstamfruitboomgaard.

Woonhuis met siertuinen.

Grasveld met vervallen schuur.

Paardenweide.

Maïsakker.

Regio noord:

In het noordelijk deel van het besluitgebied zijn ook enkele woonhuizen met siertuinen aanwezig. Enkele van deze siertuinen zijn erg groen en natuurinclusief ingericht. Verder zijn er relatief grootschalige agrarische velden, enkele paardenweides en is er een moestuincomplex aanwezig. De watergang die in regio zuid en regio midden loopt, loopt ook hier door aan de westkant van het segment. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van dit segment van het besluitgebied ten tijde van het veldbezoek.

Grootschalig agrarisch veld.

Woonhuis met siertuin.

Paardenweides en watergang.

Moestuincomplex.

Woonhuis met siertuin.

Agrarisch veld.

Vogelenzangweg 27

Het perceel bestaat voornamelijk uit grasland. Ook is er een kleine moestuin aanwezig, een groot gat waarin zonnepanelen zijn geplaatst en een lage takkenril. Verder zijn er verschillende smalle stroken aanwezig waar kruidige vegetatie groeit. Onderstaande afbeeldingen geven een impressie van het perceel.

Aanzicht (zuid)westzijde perceel;

Aanzicht noordzijde perceel;

Aanzicht oostzijde perceel;

Aanzicht zuidzijde perceel.

1.2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zal nieuwbouw in het besluitgebied zijn gerealiseerd. de woonhuizen met bijbehorende tuinen worden in het besluitgebied ingepast en worden niet gesloopt. Het groene raamwerk blijft grotendeels behouden en wordt soms versterkt zoals rondom de Biezenakker. Enkel het bosje in het uiterste zuiden van het besluitgebied en de kleine boomgaard in het noordoosten van het besluitgebied zullen worden verwijderd. De agrarische percelen worden gebruikt voor woningbouw. Zie navolgende afbeelding voor het meest actuele stedenbouwkundig plan.

Op het perceel van Vogelenzangweg 27 zullen twee woningen worden gerealiseerd. Er wordt in dit onderzoek vanuit gegaan dat de moestuin, het grasland en de takkenril hiervoor worden verwijderd. Zie navolgende afbeelding voor een impressie voor de beoogde ontwikkeling.

Concept stedenbouwkundigplan 2024 locatie Biezenakker te Ulf.

2 Wettelijk kader

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 *Natura 2000-gebieden en Bijzondere nationale natuurgebieden*

Op grond van de Omgevingswet (Ow) kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen Bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen.

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Het is verboden om zonder vergunning werkzaamheden of activiteiten uit te voeren die significant negatieve gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. Indien sprake is van een significant negatief effect, is sprake van een Natura 2000-activiteit. Als uit de quick scan natuur blijkt dat een project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, vindt een tweede toetsing plaats, de voortoets. Als blijkt dat geen sprake kan zijn van significant negatieve effecten, kunnen de betreffende activiteiten voor het project worden uitgevoerd. Er is dan geen sprake van een vergunningsplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 16.53c van de Omgevingswet en artikel 8.74b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) een passende beoordeling worden gemaakt.

Voor Natura 200-gebieden en Bijzondere nationale natuurgebieden geldt ook een specifieke zorgplicht (artikel 11.6 Bal). Hiermee worden alle activiteiten verboden die iemand verricht waarvan die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat dit activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de bescherming van natuur. Diegene is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken, of om die activiteit niet uit te voeren als dit redelijkerwijs mogelijk is. Zodra uit de quick scan of voortoets blijkt dat geen sprake kan zijn van significant negatieve effecten, moeten de resteffecten in het kader van deze specifieke zorgplicht bepaald worden. Ook als wel significante negatieve effecten plaatsvinden en deze middels maatregelen zoveel mogelijk worden gemitigeerd of gecompenseerd, moeten in het kader van de zorgplicht de resteffecten onderzocht worden. Middels passende maatregelen moeten deze gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen of hersteld worden. Tenslotte moet, vanuit redelijkheid, nagegaan worden of deze maatregelen werken. Als blijkt dat deze niet werken moet de activiteit gestaakt worden en moet de schade hersteld worden, waar dit redelijkerwijs mogelijk is.

2.1.2 *Natuurnetwerk Nederland*

De Omgevingswet draagt Gedeputeerde Staten op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland (artikel 2.31a, lid 1d Ow). Voor dit netwerk geldt dat regels worden opgenomen in omgevingsplannen en projectbesluiten die in ieder geval verzekeren dat de kwaliteit en oppervlakte van het Natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen

de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden ervan, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven. Provincies dienen deze bescherming te regelen bij omgevingsverordening (artikel 7.8 Bkl). Daarnaast kunnen provincies bij omgevingsverordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen (artikel 2.44, lid 5 Ow).

De provincie Gelderland spreekt niet van Natuurnetwerk Nederland maar van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Binnen het GNN en de GO staat de bescherming van de kernkwaliteiten centraal. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiële waarden en omgevingscondities. Per saldo moet elke ontwikkeling in het GNN een verbetering van de betreffende kernkwaliteiten opleveren.

De GO heeft een dubbeldoelstelling. Er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. Door de samenhang met de aangrenzende en inliggende natuur van het GNN herbergt de GO ook kenmerkende natuurwaarden. Bij ruimtelijke ingrepen in de GO wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwvestiging, uitbreiding van bestaande bestemmingen en de schaal/omvang van de ingreep.

De provincie Gelderland vindt het verder van belang dat rustgebieden voor winterganzen geschikt blijven voor ganzen. De provincie stuurt daarom op het behoud van de openheid en de rust in deze gebieden. Ook zijn weidevogelgebieden aangewezen. De provincie wil hier een landbouwpraktijk stimuleren en in stand houden die rekening houdt met weidevogels. Beschermde weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden liggen voornamelijk in de GO en voor het overige deel in het GNN.

Deze provinciale regels met betrekking tot natuur hebben geen externe werking.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Omgevingswet. In het geval een activiteit mogelijke gevolgen heeft voor van nature in Nederland levende wilde planten en dieren is sprake van een flora- en fauna-activiteit. Voor een aantal soorten is opgenomen dat in het geval van schadelijke handelingen sprake is van een vergunningsplichtig geval. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (artikel 11.37 t/m 11.40 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)), voor Habitatrichtlijnsoorten (artikel 11.46 t/m 11.48 Bal) en voor Andere soorten (artikel 11.54 Bal).

Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt voor al de in het wild levende soorten ook een specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal). Hiermee worden alle activiteiten verboden die iemand verricht waarvan die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat dit activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor alle in het wild levende planten en dieren. Diegene is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken,

of om die activiteit niet uit te voeren als dit redelijkerwijs mogelijk is. Dit houdt specifiek in dat diegene kennis moet nemen van aanwezige beschermde soorten, soorten van bijlage IX van het Bal en Rode lijstsoorten. Daarna moet diegene nagaan of nadelige gevolgen worden uitgesloten. Als deze gevolgen niet zijn uit te sluiten, moeten hiervoor passende preventieve maatregelen getroffen worden. Er moet nagegaan worden of deze maatregelen werken. Als blijkt dat deze niet werken moet de activiteit gestaakt worden en moet de schade hersteld worden.

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de verboden van de wet. De provincie Gelderland heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op flora- en fauna-activiteiten die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die activiteiten uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode (artikel 11.45 Bal). Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een vergunning verlenen van de verboden (artikel 8.74j t/m l, Bkl).

2.3 Bescherming houtopstanden

Ook voor beschermde houtopstanden geldt een specifieke zorgplicht (artikel 11.116 Bal). Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie (artikel 11.126 Bal). Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant (artikel 11.129 Bal).

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn onder meer niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen en op houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap liggen. Deze bebouwingscontour is opgenomen in het omgevingsplan van de gemeente. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

3 Onderzoeksmethode

3.1 Deskundigheid

Kwaliteit van het ecologisch onderzoek en het geleverde product staan bij SAB hoog in het vaandel. Mede daarom zijn wij aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Om aan onze standaard te voldoen, wordt ecologisch onderzoek enkel uitgevoerd door deskundigen. Onder een ecologisch deskundige verstaan we iemand met aantoonbare ervaring en kennis op het gebied van de ecologie van de betreffende soorten. Onze deskundigen voldoen aan de eisen van een ecologisch deskundige zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die stelt en zoals is beschreven in artikel 7.197j, lid 2, onder a van de Omgevingsregeling (Or). Ecologen in opleiding tot deskundige werken altijd onder begeleiding van een deskundige.

3.2 Definitie product

Het product wat in deze rapportage geleverd wordt is een “quick scan natuur”. Dit bestaat uit een “quickscan soorten” conform de begrippenlijst van het Netwerk Groene Bureaus (NGB 2020), aangevuld met verkennende analyse op het gebied van gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland) en een verkennende analyse op het gebied van houtopstanden. Daarnaast krijgt de specifieke zorgplicht van soorten vanwege de Omgevingswet meer aandacht.

3.3 Werkwijze

Voor het onderzoek werd een bureaustudie uitgevoerd en werd een veldbezoek aan de locatie gebracht. Als eerste werd voor het onderzoek, op basis van informatie van de opdrachtgever, het besluitgebied in beeld gebracht en werden de toekomstige ontwikkelingen beschreven. Vervolgens werd onderzocht welke beschermde plant- en diersoorten in de omgeving van het besluitgebied zijn te verwachten. Daarnaast wordt ook een korte potentie-inschatting van Rode lijstsoorten en soorten van bijlage IX van het Bal opgesteld. Hiervoor werd de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 11 april 2022, waarbij waarnemingen van de afgelopen 10 jaar werden opgevraagd. Aanvullend hierbij is gebruik gemaakt van andere bronnen, als websites en verspreidingsatlassen. Bij deze bureaustudie werd ook de ligging van het besluitgebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en gebieden die via de omgevingsverordening zijn beschermd onderzocht. Hiervoor werd onder meer informatie van de website van de provincie geraadpleegd. Ten slotte werd nagegaan of beschermde houtopstanden in het besluitgebied aanwezig zijn.

Vervolgens werd een veldbezoek aan het besluitgebied en de directe omgeving ervan gebracht. Dit bezoek vond plaats op 12 april 2022, bij droog, half bewolkt weer met windkracht 1 en een temperatuur van circa 18 graden. Het veldbezoek heeft halverwege de ochtend tot einde van de middag plaatsgevonden. Het besluitgebied is visueel geïnspecteerd en er werd gebruik gemaakt van een verrekijker. Op 24 november 2023 is er een tweede veldbezoek gedaan op het perceel van Vogelenzangweg 27.

Doel van deze veldverkenningen zijn om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid van het besluitgebied voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. De veldbezoeken hebben niet de status van een volledige veldinventarisatie. Een veldbezoek geeft een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

Met de gegevens uit de bureaustudie en het veldbezoek is vervolgens een potentie-inschatting gemaakt van de aanwezigheid van beschermde soorten, Rode lijstsoorten en soorten van bijlage IX van het Bal, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden en de effectbeoordeling hiervan in het kader van de geplande ruimtelijke ontwikkeling. Op basis van deze inschatting is een advies opgesteld met aanbevelingen voor vervolgstappen. Nadat het eerste conceptrapport gereed was, is dit beoordeeld op inhoud en vorm door een deskundig collega. Het commentaar is vervolgens besproken en verwerkt, om zo tot een eensluidend advies te komen.

DISCLAIMER

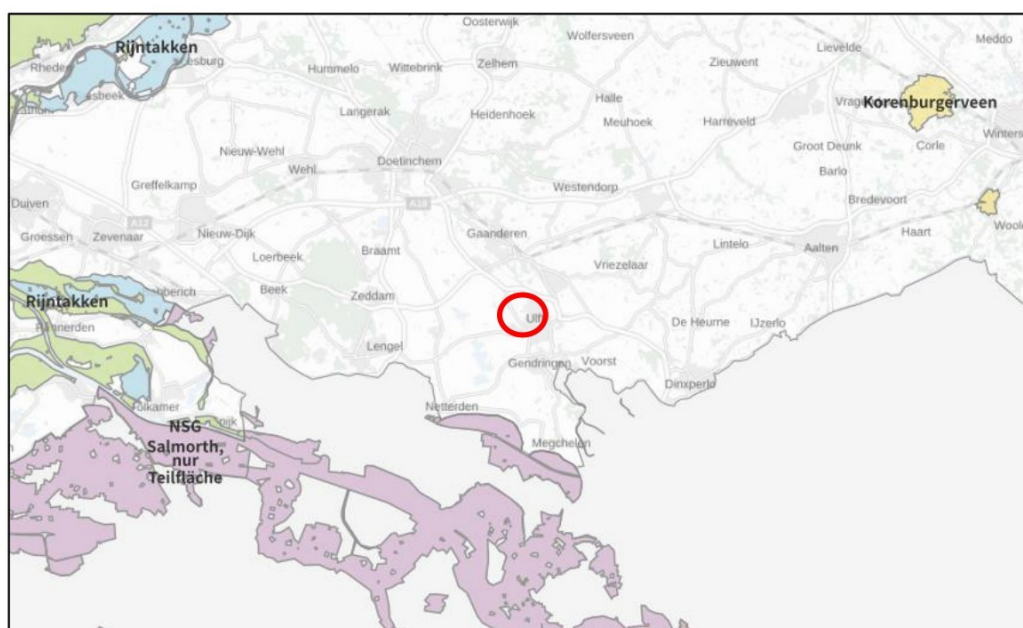
De bescherming van Rode lijstsoorten en soorten van bijlage IX van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) door middel van de specifieke zorgplicht onder de Omgevingswet (Ow) is nieuw. De concrete interpretatie van de beschreven onderzoekslast en hoe ver de te nemen maatregelen moeten gaan, is nu nog niet duidelijk. Dit zal door middel van jurisprudentie op termijn duidelijk(er) worden. Tot die tijd maken wij op basis van wat redelijkerwijs kan worden gevraagd een eigen inschatting van de onderzoekslast en te nemen maatregelen voor de betreffende soorten. Indien dit in de toekomst leidt tot onvolledigheden of onjuistheden in dit rapport, zijn wij hiervoor niet aansprakelijk te stellen.

4 Beschermde gebieden

4.1 Natura 2000-gebieden

4.1.1 Ligging

Het besluitgebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Omgevingswet is aangewezen (zie navolgende afbeelding). Wel liggen het Duitse Natura 2000-gebied “NSG Hetter-Millinger Bruch, mit Erweiterung” op circa 4,7 kilometer ten zuiden van het besluitgebied. Het dichtstbijzijnde Nederlandse Natura 2000-gebied is de “Rijntakken” en ligt op circa 15 kilometer ten westen van het besluitgebied.

Globale ligging van het besluitgebied (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden.
Bron: Aerius.

4.1.2 Effectbeoordeling en advies

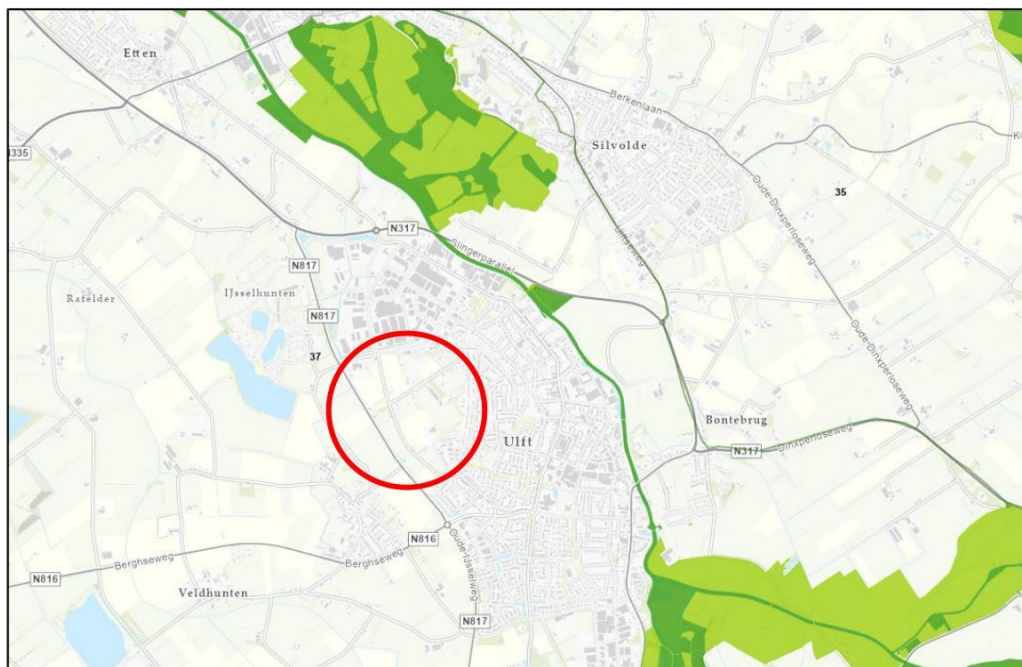
Het besluitgebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Omgevingswet is aangewezen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op 4,7 kilometer afstand. Met het plan wordt een grootschalige ruimtelijke ontwikkeling mogelijk gemaakt. Het is uitgesloten dat bijvoorbeeld licht of geluid afkomstig van de ontwikkeling op deze grote afstand het Natura 2000-gebied kan verstoren. In de nieuwe situatie zal echter wel een verandering in stikstofemissie plaatsvinden door de toename van autoverkeer. Voor de gebruiksfase zal daarom een Aerius-stikstofberekening nodig zijn om te bepalen of de voorgenomen plannen een toename van stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden kunnen veroorzaken. Niet-significante resteffecten vanuit de specifieke zorgplicht, behalve gerelateerd aan stikstofdepositie, zijn ook niet te verwachten omdat gezien de afstand tussen het besluitgebied en de Natura 2000-gebieden gesteld kan worden dat vanuit het besluitgebied geen enkele invloed op Natura 2000-gebieden wordt uitgeoefend, ook geen niet-significante effecten. Als uit de AERIUS-berekening blijkt dat geen sprake is van een toename in stikstofdepositie, gelden ook hiervoor dus geen niet-significante resteffecten. Als wel sprake is van een toename in

stikstofdepositie worden de mogelijke resteffecten behandeld in de dan op te stellen voortoets.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

4.2.1 Ligging

Het besluitgebied ligt niet binnen Natuurnetwerk Nederland (zie navolgende afbeelding). Het dichtstbijzijnde gedeelte van het natuurnetwerk bevindt zich op ongeveer 950 meter ten noordoosten van het besluitgebied en betreft een deel van het Gelders Natuurnetwerk van het deelgebied "Oude IJssel". Het dichtstbijzijnde deel van de Groene Ontwikkelingszone bevindt zich op ongeveer 1,1 kilometer ten noordoosten van het besluitgebied. Er zijn geen weidevogelleefgebieden en ganzenfoerageergebieden in de buurt van het besluitgebied.

Globale ligging van het besluitgebied ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen). Bron: Provincie Gelderland.

4.2.2 Effectbeoordeling en advies

Het besluitgebied ligt niet binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN) of de Groene Ontwikkelingszone (GO). De bescherming van het NNN kent in de provincie Gelderland niet het begrip externe werking. Aangezien het besluitgebied niet in het NNN ligt, leidt de voorgenomen ingreep niet tot vermindering van de oppervlakte kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. De voorgenomen ingrepen zullen geen effect op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN hebben. De bescherming van het GNN en GO staat de uitvoering van de plannen niet in de weg.

5 Beschermde soorten

5.1 Specifieke zorgplicht

5.1.1 Aanwezigheid

In het besluitgebied zijn gebouwen aanwezig en ook is veel groen aanwezig. Het besluitgebied vormt daarmee geschikt leefgebied voor in het wild levende planten en dieren.

Daarnaast zijn in het besluitgebied de volgende biotopen aanwezig: bosrand, boerenland, en stedelijk gebied. Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de volgende Rode lijstsoorten in de omgeving van het besluitgebied voor.

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de volgende soorten in en in de omgeving van het besluitgebied voor.

Soortgroep	soort
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, laatvlieger,
Overige zoogdieren	Dwergmuis, egel, haas
Vogels	Boerenwaluw, boomvalk, huismus, koekoek, ransuil, steenuil, torenvalk, watersnip
Reptielen	hazelworm
Amfibieën	Bruine kikker, gewone pad, groene kikker, kleine watersalamander
Dagvlinders	Bruin blauwtje
Vaatplanten	Absintalsem, korenbloem, ruige anjer, steenanjer, waterdrieblad, wilde gagele

Op basis van de uitgevoerde veldbezoeken kan geconcludeerd worden dat de kwaliteit van de aanwezige biotopen voor Rode lijstsoorten wisselend is. Sommige aanwezige akkers en weilanden bevatten wel bloemrijke randen, maar het bevat niet de kwaliteiten voor hoge en zeldzame natuurwaarden. Daarnaast is stedelijk gebied niet geschikt voor zeldzame rode lijstsoorten. Derhalve kan op voorhand gesteld worden dat soorten van de Rode lijsten die aangemerkt zijn als ernstig bedreigd en bedreigd niet in het besluitgebied voorkomen. Daarnaast is een aantal Rode lijstsoorten ook wettelijk beschermd en worden daarom ook verderop in dit hoofdstuk uitgebreid besproken en worden derhalve hier niet verder benoemd. Derhalve kunnen de soorten uit navolgende tabel in het besluitgebied voorkomen.

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en potentie-inschatting gaan we ervan uit dat deze soorten in het besluitgebied kunnen voorkomen.

Soortgroep	soort
Overige zoogdieren	Dwergmuis, egel, haas
Vogels	Boerenwaluw, koekoek, torenvalk
Amfibieën	Bruine kikker, gewone pad, groene kikker, kleine watersalamander
Dagvlinders	Bruin blauwtje
Vaatplanten	korenbloem

5.1.2 Effectbeoordeling en advies

In paragraaf 5.1.1 is aangegeven welke Rode lijstsoorten en soorten van bijlage IX van het Bal in het besluitgebied voor kunnen komen op basis van verspreidingsgegevens van de NDFF. Voor de soorten die voorkomen in bosranden geldt dat het uitgangspunt is dat bos en groenstructuren behouden blijven en waar mogelijk versterkt worden. Voldoende leefgebied blijft hiermee gewaarborgd. Het groene raamwerk dat niet wordt ingericht als bos en waterberging moet natuurlijk en divers ingericht worden. Zo moeten delen van het groene raamwerk ook met kruiden- en bloemrijke vegetaties worden ingericht om de soorten van ruigte en struweel ook substantieel leefgebied te bieden. Echter, voor de soorten die afhankelijk zijn van open boerenland verdwijnt het leefgebied grotendeels, omdat de bouwvelden op de akkers en weilanden gerealiseerd zullen worden en dit op het eerste oog niet voldoende gecompenseerd kan worden in het groene raamwerk. Soorten die hier negatieve effecten van kunnen ondervinden zijn in navolgende tabel weergegeven.

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en potentie-inschatting gaan we ervan uit dat deze soorten in het besluitgebied kunnen voorkomen.

Soortgroep	soort
Overige zoogdieren	Haas
Vaatplanten	Korenbloem

Indien deze soorten in het besluitgebied aanwezig zijn, is de kans reëel dat deze soorten met de geplande ontwikkeling van het besluitgebied negatieve effecten ondervinden. Vanuit de specifieke zorgplicht moet dan bekeken worden wat redelijkerwijs kan worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen. In dit geval heeft de gemeente Oude IJsselstreek een biodiversiteitsplan. In dit plan zijn ambassadeursoorten aangewezen voor het buitengebied. Eén van die ambassadeursoorten is de patrijs. Deze soort gedijt in insecten- en struikrijke akkers en weilanden. Bovengenoemde soorten hebben hier ook allemaal baat bij. Met het biodiversiteitsplan wordt gestuurd op verbetering van het leefgebied van de patrijs in het gehele buitengebied van de gemeente, wat ook het leefgebied en de groeiplaatsen van de haas en korenbloem verbetert. In dit opzicht wordt met de realisatie van het groene raamwerk binnen het besluitgebied en uitvoering van het biodiversiteitsplan in de gehele gemeente op een actieve manier invulling gegeven aan de specifieke zorgplicht. Nader onderzoek of aanvullende maatregelen zijn in dat opzicht derhalve niet nodig. Wel moet actief gestuurd worden op een natuurlijke en diverse inrichting van het groene raamwerk.

5.2 Vogels

5.2.1 *Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten*

5.2.1.1 Aanwezigheid

Tijdens het veldbezoek zijn in het besluitgebied soorten met niet jaarrond beschermde nesten aangetroffen als kauw, houtduif en merel. Dergelijke soorten kunnen mogelijk in alle segmenten van het besluitgebied tot broeden komen. In het besluitgebied zijn onder andere duivennesten en merelnesten waargenomen.

5.2.1.2 Effectbeoordeling en advies

Bij de toekomstige ontwikkeling zouden nesten van broedende vogels kunnen worden beschadigd of vernield, wat verboden is onder de Omgevingswet. De periode waarin de meeste vogelsoorten broeden, loopt globaal van half maart tot half augustus, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn gewoon beschermd. Om overtreding van de wet te voorkomen adviseren wij om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Ook zullen vogels in en direct rond het besluitgebied geen nest bouwen, omdat te veel verstoring aanwezig is.

Indien de werkzaamheden echt in de broedperiode gestart moeten worden, is nader onderzoek naar broedende vogels noodzakelijk. Kort voor de start van de werkzaamheden dient dan door een ecooloog met kennis van vogels door middel van één veldbezoek onderzocht te worden of broedende vogels in en direct rond het besluitgebied aanwezig zijn. Als deze niet aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden starten. Als wel een broedende vogel aanwezig is, mogen de werkzaamheden niet starten. Er dient dan met een ecooloog met kennis van vogels naar een oplossing gezocht te worden.

5.2.2 *Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4)*

Naast de reguliere bescherming in het broedseizoen zijn er verschillende vogelsoorten van wie de nesten jaarrond worden beschermd. Deze jaarrond beschermde status is vanwege verschillende redenen. Zo zijn er soorten die het hele jaar gebruik maken van het nest. Daarnaast zijn er koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn. Ook zijn er soorten die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die nauwelijks in staat zijn zelf een nest te maken. Hieronder wordt in meer detail beschreven of en in welke mate het gebied geschikt kan zijn voor de betreffende soorten.

5.2.2.1 Huismus

Huismussen broeden in kieren en spleten van bebouwing en tevens vaak onder (golvende) dakpannen. Een geschikte leefomgeving van de huismus bestaat uit een combinatie van een geschikte nestgelegenheid, voedsel, drinkwater en voldoende dekking in de vorm van stekelige of groenblijvende struiken. Voornamelijk plekken waar bebouwing wordt afgewisseld met groenvoorzieningen herbergen hoge dichtheden aan huismussen (BIJ12 2023).

Huismussen broeden in en nabij bebouwing. De enige bebouwing die zeker gesloopt wordt is een vervallen schuur. Het clubgebouw en een tribune worden mogelijk ook

gesloopt. Dit hangt af van of dit gebied een andere functie krijgt. Geen van deze bebouwing heeft een dakpannen dak met dakbeschot of andere geschikte kieren of openingen waar huismussen kunnen broeden. Ook groeien er geen heesters direct tegen het clubgebouw of de tribune aan. Tijdens het veldbezoek, wat op een geschikt onderzoeksmoment voor huismussen heeft plaatsgevonden, zijn rondom deze bebouwing ook geen huismussen waargenomen. Het is daarom uitgesloten dat nesten van de huismus beschadigd of vernield worden met de voorgenomen plannen.

In het besluitgebied zijn verder nog wel veel woonhuizen met bijbehorende siertuinen aanwezig. Meerdere van deze woningen hebben wel een dakpannen dak met toegangen tot de ruimte tussen het dakbeschot en de dakpannen waar mogelijk huismussen kunnen broeden. In de siertuinen zijn ook regelmatig hagen en dicht struikgewas aanwezig, wat als schuilmogelijkheden en mogelijk ook als broedlocatie voor huismussen kan functioneren. Deze woningen zijn geschikt als nestlocatie voor huismussen. Tijdens het veldbezoek zijn ook op meerdere locaties roepende huismussen waargenomen. Zowel de potentiële nestlocaties als de rest van het leefgebied in de siertuinen blijft bij de voorgenomen plannen echter behouden. Ook tijdens de aanlegfase is het zeer onwaarschijnlijk dat nesten van de huismus significant verstoord worden. Het is daarom redelijkerwijs uitgesloten dat nestlocaties van de huismus verloren gaan door de voorgenomen plannen.

Op het perceel van Vogelenzangweg 27 is geen bebouwing aanwezig. Nestplaatsen van huismussen zijn dan ook uitgesloten. Verder blijven de aanwezige heesters aan de noordzijde van het perceel behouden. Negatieve effecten van de geplande ontwikkeling zijn dan ook uitgesloten.

5.2.2.2 Gierzwaluw

Gierzwaluwen broeden in Nederland in stedelijk gebied. Ze broeden in kolonies, onder daken en in gebouwen. Veel gebruikte nestlocaties zijn onder scheefliggende of kapotte dakpannen, onder nokpannen, in gaten en kieren onder de dakrand en bij dakkapellen, daar waar het zink overloopt van de dakkapel naar de dakpannen. Daarnaast worden soms kunstmatige nestkasten of nestpannen, gaten in muren, gaten achter regenpijpen of ventilatieschachten als broedlocatie gebruikt. Nestlocaties dienen een vrije uitvliegroute op minimaal enkele meters boven de grond te hebben. Daken dienen verder minimaal een hellingshoek van 45 graden te hebben om als nestlocatie geschikt te zijn (BIJ12 2023).

Net als huismussen, broeden gierzwaluwen vrijwel uitsluitend in bebouwing. De bebouwing die (potentieel) gesloopt wordt voor de voorgenomen plannen is niet geschikt als nestlocatie voor de gierzwaluw. Het clubgebouw heeft een plat dak, de tribune heeft een golfplaten dak en de vervallen schuur heeft geen dakbeschot. Er zijn geen geschikte kieren of openingen in de te slopen bebouwing voor de gierzwaluw om te nestelen. Het is uitgesloten dat nestlocaties van de gierzwaluw verloren gaan door de voorgenomen plannen.

Enkele van de woonhuizen binnen het besluitgebied zijn wel geschikt als nestlocatie voor de gierzwaluw. Omdat deze bebouwing echter wordt ingepast, is het uitgesloten dat nestlocaties van de gierzwaluw verstoord worden.

Op het perceel van Vogelenzangweg 27 is geen bebouwing aanwezig. Nestplaatsen van gierzwaluwen zijn dan ook uitgesloten. Met de ruimtelijke ontwikkelingen zijn dus geen negatieve effecten op deze soort te verwachten, omdat essentiële elementen hiervan in het besluitgebied niet aanwezig zijn. Nader onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

5.2.2.3 *Steenuil*

De steenuil is een honkvaste soort die het gehele jaar in een klein territorium van enkele honderden meters verblijft. Het jachtgebied bestaat uit open terrein met lage vegetatie. Nesten worden het gehele jaar ook als verblijfplaats gebruikt. Nestplaatsen bevinden zich op erven van burgerwoningen, bij boerderijen in agrarisch cultuurlandschap en aan dorpsranden. Nesten worden hier in boomholten, nestkasten of nauwe ruimten in gebouwen gemaakt. De soort broedt vanaf maart tot mei. De jongen vestigen zich op korte afstand van het ouderlijk territorium (SOVON, 2002, BIJ12, 2017).

Regio zuid binnen het besluitgebied vormt uitzonderlijk goed leefgebied voor steenuilen. Dit door de kleinschalige agrarische velden met veel bomenrijen en paaltjes, afgewisseld met ruigteveldjes en ruigtestroken. Het is daarom aannemelijk dat dit segment van het besluitgebied deel uitmaakt van het territorium van één of meerdere steenuilparen. Tijdens het veldbezoek zijn geen nestkasten voor steenuilen gevonden, maar deze zijn vaak goed verstopt in achtertuinen of in schuren die tijdens het veldbezoek van de quick scan niet allemaal grondig onderzocht zijn. Als er steenuilterritoria aanwezig zijn, is het goed mogelijk dat nestlocaties van de steenuil en/of de functionaliteit daarvan verstoord zullen worden door de voorgenomen plannen.

Bij de sportvelden en openbare ruimte is vaker tijdens schemer verstoring door licht of door de aanwezigheid van mensen. Er is echter nog steeds een afwisseling van randzones en open velden met kort gras, waardoor op rustige avonden dit segment ook deel kan uitmaken van het leefgebied van de steenuil.

Regio midden en regio noord hebben beiden grootschaligere agrarische velden en minder bomenrijen. Er zijn echter ook wel paardenweides, een klein stuk hoogstamfruitboomgaard en een moestuincomplex aanwezig. Het is dus minder ideaal leefgebied dan regio zuid, maar het is goed mogelijk dat regio midden en noord ook deel uitmaken van leefgebieden van steenuilen. Met de voorgenomen plannen is het daarom ook hier goed mogelijk dat essentieel leefgebied van de steenuil verloren gaat.

Kortom is het hele besluitgebied in meer of mindere mate geschikt als leefgebied voor de steenuil. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen of, en hoe veel, steenuilterritoria in het besluitgebied aanwezig zijn en wat de effecten van de voorgenomen plannen hierop zijn.

Uit nader onderzoek van SAB (2023) blijkt dat het perceel van de Vogelenzangweg binnen een steenuilterritorium ligt.

5.2.2.4 *Kerkuil*

De kerkuil komt voor in cultuurland met gras- en bouwlanden die begrensd worden door kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes. Kerkuilen broeden vooral in de hoge, donkere en tochtvrije delen van boerenschuren, kerken, kastelen

en torens en bij hoge uitzondering in een holle boom. Tegenwoordig broedt 90 procent van de gevallen in een speciale nestkast. De kerkuil is zeer honkvast en blijft zijn hele leven in de buurt van zijn gekozen leefgebied. De broedlocatie is vaak een andere als de winterverblijfplek (SOVON, 2002).

Het besluitgebied en de omgeving ervan vormt geschikt leefgebied voor deze uilensoort. In de te verwijderen elementen in het besluitgebied zijn echter geen geschikte nestmogelijkheden aanwezig. Dit geldt ook voor het perceel van Vogelenzangweg 27. Wel kunnen deze in schuren of andere bebouwing rond het besluitgebied, of in bijgebouwen van de in te passen woningen aanwezig zijn. In dat geval kan de kerkuil het besluitgebied als jachtgebied gebruiken. Volgens het kennisdocument kerkuil (BIJ12 2017f) is een territorium van een kerkuil minimaal 60 ha groot in voor kerkuil heel goed gebied, tot 1200 ha in een voor kerkuil heel arm gebied. De eerste inschatting is dat het besluitgebied niet heel goed leefgebied is, maar zeker ook niet heel slecht. Met een grootte van 36 ha bestaat dus wel de mogelijkheid dat een substantieel deel van het leefgebied van de kerkuil verloren gaat, in geval met de toekomstige plannen dit leefgebied omgevormd wordt tot woonwijk. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van deze soort in het besluitgebied is dan ook noodzakelijk.

5.2.2.5 *Buizerd, ransuil, sperwer, wespendif, boomvalk*

De buizerd heeft de voorkeur voor een afwisselend landschap waar bossen worden afgewisseld door open terrein, weilanden en houtwallen. De combinatie van een bos of bosje met nabijgelegen open land is ideaal. De buizerd maakt in de meeste gevallen gebruik van een bestaand kraaien- of blauwe reigernest, en bouwt deze verder uit tot een omvangrijk nest. Het territorium en bijbehorende nesten wordt jaarrond verdedigd. Nesten bevinden zich in hoge bomen tussen de 6 en 27 meter, grofweg tussen de 1/3 en 2/3 van de boomhoogte. Het nest bevindt zich direct langs de stam of soms op een zijtak, enkel in grove dennen ook in de boomtop (SOVON, 2002).

Ransuilen broeden in allerlei gebieden, waar open veld aanwezig is met voldoende muizen. Ze mijden grote bossen, boomloze gebieden en steden. Tegenwoordig wordt vooral in kleine bosjes en agrarisch cultuurland gebroed. De soort nestelt in een oud nest van een andere soort, bij voorkeur van ekster of zwarte kraai, maar soms ook van houtduif, buizerd of havik. Ze broeden bij voorkeur in naaldbomen, die het beste dekking geven, maar ook in loofbomen, houtwallen, boomgroepen en solitaire bomen. De broedperiode is van half februari tot eind juli, waarbij eileg plaatsvindt van half maart tot half april. (SOVON 2002, www.sovon.nl, www.vogelbescherming.nl).

De sperwer komt voor in allerlei typen bos en kleinschalig landschap met boomgroepen. De soort broedde traditioneel in dichte, niet te oude naaldbossen of gemengde bossen. Onder andere door toename van de havik, die in vergelijkbaar gebied leeft en ook op de sperwer jaagt, broedt de sperwer tegenwoordig echter op allerlei plekken in dichte loofbosjes, wegbeplanting en stadstuinen. De sperwer maakt elk jaar een nieuw nest binnen het bezette territorium, vaak dicht bij het oude. Het nest wordt direct aan de stam op dikke takken gebouwd. Soms wordt het oude nest van een houtduif verder uitgebouwd. De soort broedt van eind april tot eind juni (SOVON, 2002).

De wespendif nestelt in de kruin van hoge loof- en naaldbomen. Deze wordt echter snel over het hoofd gezien omdat ouders met jongen tot meer dan vijf kilometer van het nest foerageren en de balts boven dit gehele territorium kan plaatsvinden. De

soort bouwt jaarlijks een nest of knapt een oud nest op. Als voedsel worden vooral sociale wespen en hun larven en poppen gegeten, maar de wespendif eet ook ander dierlijk voedsel zoals kleine zoogdieren, reptielen of amfibieën. De wespendif start pas in de laatste decade van mei met de ei-leg. De jongen zijn vanaf half augustus vliegvlug en worden dan nog twee weken verzorgt (SOVON, 2002).

De boomvalk is een schaarse broedvogel die leeft in open landschappen, meestal met water in de buurt. De boomvalk broedde oorspronkelijk veel in heiden, bossen en bosranden op zandgrond. Tegenwoordig broedt zij echter meer in open agrarische landschappen en aan de rand van steden. Ook in gebieden die rijk zijn aan menselijke verstoring zoals sport-, bedrijfsterreinen of langs snelwegen wordt door de boomvalk gebroed. Dit heeft deels te maken met een toenemende predatiedruk van havik in het oorspronkelijke broedgebied. De boomvalk gebruikt voornamelijk nesten van kraaien maar ook duiven of andere roofvogels om in te broeden en gedraagt zich in broedtijd onopvallend. Nesten kunnen in boomgroepen, vrijstaande bomen maar ook op hoogspanningsmasten zijn gelegen. De broedperiode is in mei-juni (SOVON 2002, www.vogelbescherming.nl).

In het besluitgebied zijn ten minste twee grote nesten gevonden die eventueel door bovengenoemde soorten gebruikt kunnen worden. De wespendif is een soort die voornamelijk in echte bossen broedt en erg gevoelig is voor verstoring. Het is onwaarschijnlijk dat deze in het besluitgebied broedt. De buizerd en sperwer zijn echter minder kritisch en zouden goed van de aangetroffen nesten gebruik kunnen maken. Verder is binnen twee kilometer een bekende winterrustlocatie van de ransuil aanwezig. Ransuilen zoeken vaak in de buurt van deze rustplaats een eigen territorium. De ransuil zou daarom ook goed in de aangetroffen nesten in het besluitgebied tot broeden kunnen komen. Ten slotte is de boomvalk regelmatig waargenomen in de omgeving van de zandwinningsplas ten zuidwesten van het besluitgebied. Deze soort kan ook goed zijn plek vinden in het besluitgebied. Het is niet op voorhand uit te sluiten dat nestlocaties van de buizerd, ransuil, sperwer of boomvalk in het besluitgebied aanwezig zijn.

Met de toekomstige werkzaamheden kunnen eventueel aanwezige nestplaatsen, of andere essentiële elementen verloren gaan. Ook is kans aanwezig op het verwonden of doden van deze dieren. In beide gevallen is sprake van een schadelijke handeling en overtreding van de Omgevingswet. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien nestplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig blijkt, dan kan allereerst bekeken worden of de plannen voor het gebied zo gemaakt kunnen worden dat deze elementen behouden blijven. Indien dit niet mogelijk is, moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een vergunning beschermde soorten van de Omgevingswet noodzakelijk.

5.2.2.6 Roek

Het habitat van de roek bestaat uit vochtige gras- en bouwlanden met verspreid staande clusters van bomen. Ook parklandschappen en parken aan de rand van vochtige landbouwgebieden worden gebruikt. De roek is een kolonievogel. De nesten bevinden zich in clusters van hogere bomen van 15-25 hoogte. Er worden

verschillende boomsoorten gebruikt, waarbij de aanwezigheid van stevige takvorken op enkele meters hoogte leidend is bij de boomkeuze. De functionele leefomgeving rond een nestplaats van een roek moet bestaan uit een combinatie van voldoende volwassen bomen van minimaal 15 meter hoog. Een gevarieerd boomsoortenbestand en minimaal 1,5 hectare vochtig bemest gras- of bouwland binnen een straal van 1500 meter van de nestlocatie (BIJ12, 2017c, SOVON, 2012).

Tijdens het veldbezoek is éénmalig een roek foeragerend waargenomen op één van de grasvelden. De nesten van een roekenkolonie zijn echter eenvoudig waar te nemen zolang er geen dicht bladerdek aanwezig is. Ondanks dat er verschillende losse nesten verspreid over het besluitgebied aanwezig waren, waren nergens grote aantallen grote nesten bij elkaar aanwezig. Daarnaast zijn roeken in deze periode al erg actief rondom hun broedgebied. Het is uitgesloten dat in het besluitgebied een roekenkolonie aanwezig is.

Op het perceel van de Vogelenzangweg 27 zijn geen bomen aanwezig. Daarnaast zijn er geen nestkolonies aangetroffen in de directe omgeving van het perceel. Het is dan ook uitgesloten dat er een roekenkolonie in de directe omgeving van het perceel aanwezig is.

Overige vogelsoorten

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, nestelen op hoge gebouwen (slechtvalk), op richels van bergen of steengroeven en soms op oude roofvogelnesten (oehoe), langs stromende beken (grote gele kwikstaart) of op speciale nestpalen (ooievaar) (SOVON 2002, vogelbescherming.nl, sovon.nl). Deze elementen zijn niet in het besluitgebied aanwezig. Nesten van deze vogelsoorten worden niet in het besluitgebied verwacht.

5.2.3 Vogelsoorten met mogelijk jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Voor een aantal soorten geldt dat de nesten enkel jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een situatie waar de huidige broedlocatie zal worden vernield en broedlocaties in de omgeving zeer schaars zijn. Een categorie 5-soort is dan niet flexibel genoeg om een andere broedlocatie te vinden.

5.2.3.1 Aanwezigheid

Tijdens het veldbezoek zijn er categorie 5-soorten waargenomen zoals de ekster.

5.2.3.2 Effectbeoordeling en advies

Met de ruimtelijke ontwikkelingen zijn geen negatieve effecten op categorie 5 soorten te verwachten, omdat er voldoende essentiële elementen, zoals broedlocaties, in de omgeving van het besluitgebied aanwezig zijn.

5.3 Planten

De vaatplanten die zijn beschermd middels de Omgevingswet betreffen veelal zeldzame soorten, waarvan de meeste Rode Lijst-soorten, met specifieke groeiplaatsen in met name stabiele en natuurlijke biotopen, zoals bossen, zeeduin, kalkgraslanden, beekdalen, veengronden en moerassen. Ook is een aantal soorten beschermd die

groeit op oude en verweerde muren en zijn enkele zeldzame akkerplanten beschermd. Een deel van de beschermde planten komt alleen voor in Zuid-Limburg. Veel soorten komen voornamelijk voor op kalkhoudende en voedselarme grond (Sparrius et al. 2012). Naast de beschermde vaatplanten zijn er twee mossoorten beschermd. Beide soorten zijn zeer zeldzaam. Tonghaarmuts is in Nederland gevonden in vochtige, jonge wilgenbossen en in jonge aanplant van zomereik. Geel schorpioenmos groeit op moskussens op weinig substraat (Janssen en Schaminee 2004, verspreidingsatlas.nl).

Het besluitgebied bestaat uit agrarisch gebied met landschapselementen en enkele gebouwen. Het agrarisch gebied wordt intensief beheerd, met maïs op de akkers en Engels raaigras op de weilanden. Beschermde plantsoorten komen hier niet voor. Echter is de grote leeuwenklauw hier een uitzondering op. Deze soort kan ook op graslanden groeien waar betreding plaatsvindt. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden in april 2022. In deze periode is de soort in vegetatieve staat aanwezig. Tijdens het veldbezoek is deze soort niet aangetroffen. Verder zijn er tijdens dit veldbezoek geen aanwijzingen gevonden dat er andere bijzondere groeiplekken voor beschermde plantsoorten aanwezig zijn. Daarom kan de aanwezigheid hiervan in het besluitgebied op voorhand uitgesloten worden.

Het perceel op de Vogelenzangweg bestaat voornamelijk uit kort grasland. Het grasland wordt regelmatig gemaaid. Beschermde plantensoorten komen niet voor op dit soort locaties en kunnen daarom op voorhand worden uitgesloten.

5.4 Grondgebonden zoogdieren

5.4.1 Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten zoogdieren een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het besluitgebied deze soorten voorkomen, zoals de veldmuis of gewone bosspitsmuis. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

5.4.2 Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt

Deze beschermde grondgebonden zoogdieren komen voornamelijk voor in natuurlijke- of half-natuurlijke habitats zoals bos, heide of kleinschalig agrarisch landschap. Een aantal soorten is zeer zeldzaam en komt alleen in Zuid-Limburg voor. Dit geldt voor hamster, hazelmuis, eikelmuis, molmuis, lynx en wilde kat. Ook de wolf is zeer zeldzaam. Andere soorten, zoals bever, boommarter, das, eekhoorn, steenmarter, waterspitsmuis en wild zwijn komen algemener voor. Met name eekhoorn en steenmarter worden ook regelmatig in meer stedelijk gebied aangetroffen (Lange et al. 2003, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de boommarter, bunzing, das, eekhoorn, hermelijn, otter en steenmarter in de omgeving van het besluitgebied voor. Daarnaast ligt het besluitgebied ook in het algehele verspreidingsgebied van de wezel, aldus verspreidingsatlas.nl. De aanwezigheid van de otter in het besluitgebied kan

direct op voorhand worden uitgesloten vanwege het ontbreken van allerlei soorten stromende wateren waar deze soort afhankelijk van is.

5.4.2.1 *Boommarter*

De boommarter heeft een voorkeur voor oud (loof-)bos, maar is ook in andere typen bos te vinden. De soort komt soms ook in meer open terreinen voor, mits er voldoende bosjes en lijnvormige elementen in de omgeving zijn, zoals heggen en houtwallen. De boommarter komt slechts incidenteel voor in de nabijheid van gebouwen. Boommarters kiezen een rustplaats in boomholten, konijnen-, vossen of dassenhollen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten worden vaak in oude spechten- of eekhoornholten of inrottingsholten gemaakt (www.zoogdiervereniging.nl).

In en rond het besluitgebied is geen oud bos aanwezig. Wel zijn in alle segmenten bosjes en lijnvormige elementen aanwezig. Voornamelijk in het segment 'sportvelden en openbare ruimte' zijn grotere groenstructuren met grote, oude bomen aanwezig. Ten tijde van het veldbezoek zat er nog weinig blad aan de bomen. Daarom kon het gebied goed onderzocht worden op sporen van de boommarter, zoals geschikte holtes, prooiresten, haren en uitwerpselen. Er zijn hier wel veel boomholtes aanwezig. Dit stuk wordt echter intensief gebruikt als hondenuitlaatroute door de naastgelegen woonwijk. Dit zorgt voor veel verstoring. Andere indicaties voor leefgebied van de boommarter werd ook niet aangetroffen. In de andere segmenten van het besluitgebied zijn geen holtes in de bomen of andere potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen van de boommarter aangetroffen. Het is daarom redelijkerwijs uit te sluiten dat deze soort in het besluitgebied aanwezig is en leefgebied verloren gaat door de voorgenoemen plannen.

5.4.2.2 *Das*

De das leeft in allerlei soorten biotopen en heeft een voorkeur voor een kleinschalig landschap, met akkers, bosjes, weiland en houtwallen. Leefgebied van de das moet voldoende dekking bieden, met weinig verstoring, een groot voedselaanbod, een bodem waarin ze goed kunnen graven en met een grondwaterstand lager dan 1,5m onder het maaiveld. De das is een omnivoor. Het belangrijkste voedsel voor de das zijn regenwormen. Daarnaast eten ze vruchten, noten, granen, paddenstoelen, knaagdieren, egels, slakken en insecten.

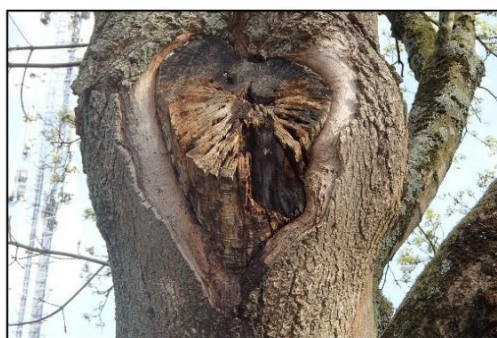
In de segmenten 'regio noord', 'regio midden', Vogelenzangweg 27 en 'regio zuid' zijn geen mogelijkheden voor de das aanwezig om een burcht te maken. Er is vrijwel geen reliëf en zeer weinig beschutting zoals hagen of struikgewas aanwezig. De agrarische velden zijn wel geschikt foerageergebied voor eventueel aanwezige dassen. In het segment 'sportvelden en openbare ruimte' is wel veel struikgewas, reliëf en schuilmogelijkheid voor dassen aanwezig. Dit stuk wordt echter intensief gebruikt als hondenuitlaatroute, waardoor het gebied weinig geschikt is als leefgebied voor dassen. Tijdens het veldbezoek is uitvoerig gezocht naar sporen van de das, zoals mestputjes, looproutes, haren en holtes. Deze zijn niet aangetroffen. Het is daarom redelijkerwijs uitgesloten dat vaste rust- en verblijfplaatsen van de das in het besluitgebied aanwezig zijn. Voor de rest wordt het besluitgebied ingesloten door de bebouwde kom en een drukke provinciale weg zonde faunapassages. Het is daarom ook redelijkerwijs uit te sluiten dat in de omgeving dassenburchten aanwezig zijn waarvan de das het besluitgebied kan gebruiken als foerageergebied. Omdat in de omgeving ook geen

geschikte verblijfplaatsen voor de das aanwezig zijn, kan ook uitgesloten worden dat essentieel leefgebied van de das verloren gaat door de voorgenomen plannen.

5.4.2.3 *Eekhoorn*

De eekhoorn leeft in allerlei typen bos en is ook in tuinen of parken (in de omgeving van bos) aan te treffen mits daar voldoende voedsel beschikbaar is. Ze maken een bolvormig nest van takken en bladeren op minimaal 5 meter hoogte in de boom. Ook natuurlijke boomholtes, oude kraaien- of eksternesten, nestkasten of spechtenholen worden als nestlocatie gebruikt (zoogdiervereniging.nl).

In en direct grenzend aan het besluitgebied zijn meerdere elementen aanwezig die geschikt zijn voor de eekhoorn. Bijvoorbeeld de bomenrijen langs de Biezenakker en de Oude IJsselweg kunnen als leefgebied voor de eekhoorn dienen. Ook groenstructuren in het segment 'sportvelden en openbare ruimte' bieden mogelijkheden voor de eekhoorn. Tijdens het veldbezoek zijn in dit segment verschillende natuurlijke holtes in bomen gevonden die eventueel als nestlocatie voor de eekhoorn kan dienen. In het zuidoosten van dit segment is daarnaast een oud eksternest gevonden die mogelijk door een eekhoorn in gebruik genomen kan zijn (zie onderstaande afbeeldingen). Er zijn geen sporen, zoals uitwerpselen of afgeknagde kegels of noten gevonden, maar de aanwezigheid van essentiële elementen voor de eekhoorn kan niet op voorhand uitgesloten worden.

Natuurlijke holte in één van de bomen.

Oud eksternest.

Alle aanwezige bomen die staan rondom het perceel van Vogelenzangweg 27 zijn gecontroleerd op nesten en sporen van de eekhoorn. Deze zijn niet aangetroffen. Essentieel leefgebied van de eekhoorn kan daarom op voorhand worden uitgesloten.

5.4.2.4 *Kleine marters (bunzing, hermelijn, wezel)*

De bunzing heeft een voorkeur voor een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de nabijheid. De soort kan ook voorkomen in een bebouwde omgeving met veel groen en in open bossen. De bunzing maakt zijn schuilplaats in oude hopen van konijn, mol, vos en das, maar ook steenhopen, holle bomen en boomwortels worden als schuilplaats gebruikt (Bouwens, 2017).

De hermelijn leeft in een kleinschalig landschap waar voldoende dekking en open water aanwezig is. De soort mijdt bossen en de bebouwde kom. Als verblijfplaats worden meestal oude mollen of konijnenholen gebruikt, maar de soort kan ook voorkomen in bijvoorbeeld holten in bomen, of houtstapels (Bouwens, 2017). Een gang of hol met een doorsnede van vijf centimeter is al groot genoeg om een hermelijn te huisvesten.

De wezel is niet gebonden aan een bepaald landschapstype maar heeft een voorkeur voor een kleinschalig (cultuur-) landschap. Een vereiste is wel dat er voldoende dekking aanwezig is, bijvoorbeeld in de vorm van bosschages, houtstapels of heggen. De soort komt ook wel voor in een groene bebouwde omgeving. De soort mijdt natte gebieden. Als verblijfplaats gebruiken ze onder meer houtstapels, oude hopen van muizen, ratten en konijnen (Bouwens, 2017).

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF worden de kleine marterachtigen voornamelijk in de buurt van Engbergen en bij de zandwinningsplas waargenomen. Het zijn echter dieren die moeilijk waar te nemen zijn, waardoor verspreidingsgegevens niet voldoende zijn om de aanwezigheid van de soort uit te sluiten. In het besluitgebied zijn verschillende schuilmogelijkheden aanwezig in de vorm van hagen, struikgewas en bladerhopen. Voornamelijk in het moestuincomplex in regio noord en het openbaar groen in de sector 'sportvelden en openbare ruimte' zijn deze aanwezig. Daarnaast zijn verspreid over het hele besluitgebied relatief veel konijnen en konijnenhopen waargenomen. Dergelijke hopen vormen goede verblijfplaatsen voor kleine marters en zijn een indicator voor geschikt leefgebied. Het is niet op voorhand uit te sluiten dat het besluitgebied essentieel leefgebied voor kleine marters bevat.

Op het perceel van Vogelenzangweg 27 is weinig dekking aanwezig van groene elementen gezien het grootste deel van het perceel bestaat uit grasland. Enkel in het noorden van het perceel staan heesters. Daarnaast zijn er geen hopen, holtes of andere geschikte verblijfplaatsen aanwezig op het perceel. Aanwezigheid van essentieel leefgebied van kleine marters is op dit perceel dan ook uitgesloten.

5.4.2.5 *Steenmarter*

De steenmarter leeft bij voorkeur in een kleinschalig, parkachtig landschap. De soort is met name aanwezig in de nabijheid van dorpen, boerderijen en ook steden. Elementen als groenstroken, heggen, bosjes en greppels zijn belangrijk voor het vinden van voedsel en als dekking. Binnen zijn leefgebied heeft de steenmarter vele schuilplaatsen, zoals boomholtes, takkenhopen, dicht struweel en ruimtes in bebouwing. Hier bewoont de soort bijvoorbeeld zolders, kruipruimtes of ruimtes in de spouw (www.zoogdiervereniging.nl).

Op het perceel tussen Vogelenzangweg 33a en 35a is een verlaten schuur aanwezig (regio midden). In 2021 is hier door SAB uitgebreid sporenonderzoek gedaan naar onder andere verblijfplaatsen van de steenmarter (SAB, 2021). In de schuur is een grote latrine en meerdere prooiresten gevonden die er op duiden dat de schuur een belangrijke verblijfplaats voor de steenmarter is (zie onderstaande afbeeldingen). Dit betekent dat het besluitgebied een groot deel van het leefgebied van de steenmarter is. Tijdens het veldbezoek van de quick scan werden wederom sporen van de steenmarter in de schuur aangetroffen.

Latrine van de steenmarter.

Prooiresten van de steenmarter.

Het is goed mogelijk dat de steenmarter nog andere verblijfplaatsen binnen het besluitgebied heeft, bijvoorbeeld in schuren van de in te passen woonhuizen. Dit is tijdens de quick scan nog niet vastgesteld. Een steenmarter kan zich vaak goed handhaven in stedelijk gebied, zolang er voldoende groen en schuilgelegenheid aanwezig is. Omdat er met zekerheid een vaste rust- en verblijfplaats verloren gaat, is het noodzakelijk een vergunning beschermde soorten van de Omgevingswet aan te vragen. Met behulp van een nader onderzoek kan echter wel een beter beeld geschetst worden van de belangrijke elementen voor de steenmarter in het besluitgebied en kan een plan opgesteld worden om het leefgebied van de steenmarter in de nieuwe situatie te mitigeren.

Op het perceel van Vogelenzangweg 27 is weinig dekking aanwezig van groene elementen gezien het grootste deel van het perceel bestaat uit grasland. Enkel in het noorden van het perceel staan heesters. Daarnaast is er geen bebouwing aanwezig of andere plaatsen waar de steenmarter een verblijfplaats kan hebben in het besluitgebied. Aanwezigheid van essentieel leefgebied van de steenmarter op het perceel van vogelenzangweg 27 is dan ook uitgesloten.

5.5 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis in de buurt van het besluitgebied voor. Daarnaast ligt het besluitgebied binnen het globale verspreidingsgebied van de meervleermuis aldus de verspreidingsgegevens van verspreidingsatlas.nl. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn beschermd volgens de Omgevingswet.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, hollen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten (Dietz et al. 2011).

5.5.1 Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter bijvoorbeeld gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot, achter luiken en in schoorstenen (BIJ12 2017e, Dietz et al. 2011).

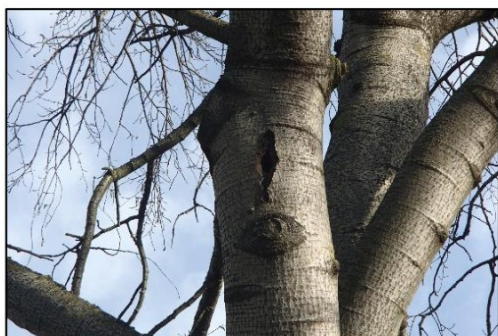
In het besluitgebied worden in totaal maximaal drie gebouwen gesloopt voor de voorgenomen plannen als de sportvelden in de toekomst een andere functie krijgen. De rest van de bebouwing wordt ingepast en blijft behouden. De drie te slopen opstallen zijn uitvoerig gecontroleerd op geschikt holtes en kieren, zoals ruimte tussen dakpannen en dakbeschot, ruimte achter betimmering of open stootvoegen die naar de spouwmuur leiden. Dit is niet aangetroffen. De te slopen schuur is in vervallen staat en heeft geen dakbeschot of spouwmuur. De tribune is opgetrokken uit golfplaten en metalen constructies. Tenslotte heeft het clubgebouw een plat dak, geen stootvoegen en geen andere geschikte kieren of openingen voor vleermuizen. Het is uitgesloten dat vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in deze gebouwen in het besluitgebied aanwezig zijn en verloren gaan door de voorgenomen plannen.

Op het perceel van Vogelenzangweg 27 is geen bebouwing aanwezig. Aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen zijn dan ook uitgesloten op dit perceel.

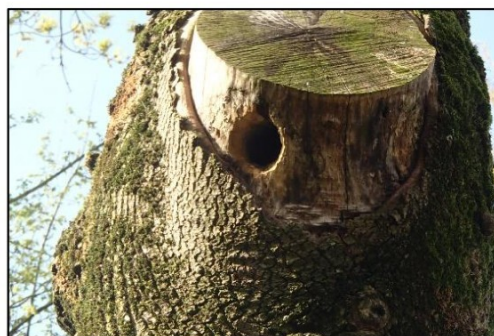
5.5.2 Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een zekere diameter en leeftijd te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Grofweg zijn hardhout bomen als eik en beuk jonger dan 60 jaar en zachthout bomen jonger dan ongeveer 30 jaar voor een spechtenhol (waar boombewonende vleermuizen vaak gebruik van maken) nog niet geschikt (Zoogdiervereniging & Probos 2012).

In het besluitgebied staan veel verschillende bomen. Deze zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd op geschikte holtes en loszittend schors. Deze zijn in regio noord, midden en zuid niet aangetroffen. In regio 'sportvelden en openbare ruimte' zijn echter verschillende geschikte holtes aangetroffen die als verblijfplaats voor boombewonende soorten kan dienen (zie onderstaande afbeeldingen). De holtes liggen ook in een groenstrook die goed verbonden is met de omgeving door lijnvormige structuren. Vaste rust en verblijfplaatsen van soorten als de gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis zijn niet op voorhand uit te sluiten. Indien de bomen gekapt worden gaan deze verblijfplaatsen verloren.

Holte in boom.

Holte in boom.

Ook is er een holte in een laanboom aangetroffen direct ten westen van het perceel op de Vogelenzangweg 27 (zie navolgende afbeelding).

Aangetroffen boomholte ten westen van het perceel Vogelenzangweg 27.

De mogelijkheden voor de verschillende verblijffuncties voor boom- en gebouwbewonende vleermuizen zijn per soort beoordeeld. Deze beoordeling is gebaseerd op de bekende verspreiding, de ecologie van de soort en de aangetroffen situatie. De soorten en functies die niet zijn uit te sluiten zijn samengevat in de navolgende tabel.

Vleermuissoorten en functies die wel of niet zijn uit te sluiten in het besluitgebied. "x"= functie is niet uit te sluiten, "-" = functie is uit te sluiten.

Vleermuissoort	Kraamverblijf	Zomerverblijf	Paarverblijf	Winterverblijf
Gewone dwergvleermuis	-	-	-	-
Ruige dwergvleermuis	-	x	x	x
Laatvlieger	-	-	-	-
Meervleermuis	-	-	-	-
Gewone grootoorvleermuis	x	x	x	-
Watervleermuis	x	x	-	-
Rosse vleermuis	x	x	x	x

5.5.3 Essentieel foerageergebied

5.5.3.1 Aanwezigheid

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is beschermd.

Het besluitgebied omvat meerdere hectare met voornamelijk grootschalig agrarisch landschap. Ook zijn er meerdere bomenrijen aanwezig in het besluitgebied. Gezien het oppervlak van het besluitgebied en de aanwezige geschikte elementen, kan aanwezigheid van essentieel foerageergebied niet worden uitgesloten. Nader onderzoek is derhalve noodzakelijk.

5.5.4 Essentiële vliegroutes

5.5.4.1 Aanwezigheid

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen worden door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben (Limpens et al. 2004). Daarom zijn dergelijke vliegroutes beschermd.

In het besluitgebied zijn verschillende lijnvormige elementen aanwezig. De grootste doorlopende structuur ligt langs de Oude IJsselweg aan de westkant van het besluitgebied. Dit is een dubbele bomenrij naast een watergang die tot ver buiten het

besluitgebied doorloopt. Het is aannemelijk dat dit als vliegroute voor vleermuizen gebruikt wordt. Verder liggen er bomenrijen langs de Biezenakker en langs de westkant van de sportvelden, maar deze lopen niet helemaal door en eindigen in open gebied (zie onderstaande afbeelding). Het is niet waarschijnlijk dat deze bomenrijen functioneren als essentiële vliegroutes voor vleermuizen. Indien de bomenrij langs de Oude IJsselweg aangetast wordt, is het mogelijk dat een essentiële vliegroute van vleermuizen verstoord wordt. Deze aantasting kan zijn door fysiek bomen weg te halen uit de bomenrij, maar ook door extra straatverlichting naast de bomenrij te plaatsen.

Besluitgebied (rood kader) met lijnvormige elementen (gele stippellijnen).

5.6 Reptielen

Reptielen komen in ons land voornamelijk voor op de hogere zandgronden, in duin-, bos- of heidegebieden. De ringslang komt daarnaast ook voor in veengebieden en laat zich ook in meer stedelijk gebied zien. Deze soort komt vooral voor ten noorden van de grote rivieren. De muurhagedis is gebonden aan warme, stenige plekken en leeft in Nederland vooral in Maastricht en is daarnaast op verschillende plaatsen uitgezet. (Creemers en van Delft 2009).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl ligt het besluitgebied in het algehele verspreidingsgebied van de hazelworm, zandhagedis en levendbarende hagedis. Echter, het besluitgebied met het grootschalige agrarische karakter met hier en daar een landschapselement als bomenrij, of boomgroep is onvoldoende geschikt voor reptielen om zich er te kunnen handhaven. De landschapselementen waar reptielen in theorie aanwezig kunnen zijn liggen hiervoor te versnipperd. De natuurlijke leefgebieden van duin-, bos- en heidegebieden zijn in het

besluitgebied niet aanwezig. Nader onderzoek naar deze soortgroep is dan ook niet nodig.

5.7 Amfibieën

5.7.1 Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten amfibieën een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het besluitgebied deze soorten voorkomen, zoals de bruine kikker of gewone pad. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

5.7.2 Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt

Beschermde amfibieën waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, komen voornamelijk voor in en nabij vennen, poelen en slootjes, met helder en schoon water, in heide-, veen- en bosgebied en in de uiterwaarden. De rugstreeppad is ook in de duinen aanwezig. De geelbuikvuurpad, vuursalamander en vroedmeesterpad worden bijna uitsluitend in Zuid-Limburg aangetroffen (Creemers en van Delft 2009, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en verspreidingsatlas.nl ligt het besluitgebied in het algehele verspreidingsgebied van de rugstreeppad en poelkikker.

5.7.2.1 Poelkikker

De poelkikker leeft vooral in gebieden met zwak zure, oligotrofe, schone, stilstaande wateren (vennen en hoogveenputten) in bos, heide en hoogveen maar ook in graslanden, agrarische kleipolders met kwel, laagveen, uiterwaarden en op ruderaal terrein. De poelkikker wordt slechts zelden aangetroffen bij grote vijvers, meren of stromende wateren. Hij heeft een voorkeur voor onbeschaduwde wateren met een begroeide oeverzone. De soort is kritisch wat betreft de waterkwaliteit dat voedselarm en schoon moet zijn. De dieren kunnen grote afstanden afleggen en kunnen op grote afstanden van het water worden gevonden. De poelkikker overwintert op het land waar hij zichzelf ingraaft of gebruik maakt van muizenholletjes, houtstronken of stenen. De overwinteringsplaatsen liggen afhankelijk van het landschapstype binnen de 100 à 200 meter van het water (BIJ12, 2017; Creemers & van Delft, 2009, Goverse et al. 2015).

Alleen de watergang langs de Oude IJsselweg en de aanliggende poel/inham bevatte tijdens het veldbezoek water, waardoor er vanuit gegaan kan worden dat dit permanent watervoerende elementen zijn. Het is een vrij heldere watergang met relatief veel waterbegroeiing. Het is echter ook een stromende watergang die relatief veel vis zal bevatten. Het is daarom niet waarschijnlijk dat de watergang als voortplantingshabitat voor de poelkikker kan dienen. Met de voorgenomen plannen wordt daarom geen voortplantingshabitat van de poelkikker aangetast. Omdat er ook in de omgeving geen geschikt voortplantingshabitat voor de poelkikker is, kan het ook uitgesloten worden dat het besluitgebied als landhabitat voor de poelkikker kan functioneren.

5.7.2.2 Rugstreeppad Aanwezigheid

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een hoge dynamiek zoals duinen, uiterwaarden, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Ook komt de soort op minder natuurlijke terreinen voor, zoals braakliggende terreinen of bouwlocaties. Deze soort is een echte pionier die zich ingraaft in kaal braakliggend terrein en haar eitjes legt in ondiepe kale poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt leefgebied zijn. De dieren verlaten half maart de winterverblijfplaats. Voortplanting begint half april en kan doorgaan tot in augustus. Mannetjes verblijven de gehele voortplantingsperiode in het water. Vrouwtjes daarentegen verlaten na de eierafzet het water weer. De rugstreeppad overwintert op het land, de dieren hebben eind oktober allemaal het water weer verlaten (Creemers & van Delft, 2009). Op het moment is het uitgesloten dat de rugstreeppad in het besluitgebied voorkomt omdat zanderig terrein en ondiepe poelen ontbreken. Aanwezigheid kan in de huidige situatie van het besluitgebied derhalve op voorhand worden uitgesloten.

Effectbeoordeling en advies

Op het moment is het niet waarschijnlijk dat de rugstreeppad in het besluitgebied voorkomt omdat zanderig terrein en ondiepe poelen ontbreken. Als het besluitgebied in een later stadium echter uit braakliggend terrein zal bestaan, is het niet onmogelijk dat de soort zich in het besluitgebied zal vestigen. Zeker aangezien een zeer grote populatie aanwezig is in de zandwinningspoel op circa 2 kilometer ten zuidwesten van het besluitgebied. Aangeraden wordt om ondiepe poelen zo snel mogelijk te dempen en het terrein zo kort mogelijk braak te laten liggen. Hiermee kan vestiging van de rugstreeppad worden voorkomen.

5.8 Vissen

De beschermde vissoorten zijn veelal zeldzaam voorkomende soorten gebonden aan helder, stromend water van beekjes of rivieren. Een uitzondering hierop is de grote modderkruiper die vooral leeft in langzaam stromend water van sloten, vennen of plassen. De soort komt daar voor op plekken met veel onderwatervegetatie en een goed ontwikkelde waterbodem (Janssen en Schaminee 2004, verspreidingatlas.nl).

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF kan de grote modderkruiper in de buurt van het besluitgebied voorkomen.

De grote modderkruiper leeft in ondiepe, stilstaande wateren zoals vennen, plassen en oude afgesneden meanders. In deze wateren is een dikke modder- of zandlaag en een uitbundige waterplantengroei noodzakelijk, vaak is er sprake van kwel. In drooggevallen wateren kan de soort enige tijd ingegraven in de modder overleven. In Nederland komt de soort voornamelijk nog voor in oude slootjes gelegen in ingepolderde voormalige overstromingsvlakten. Er zijn in het besluitgebied geen stilstaande wateren aanwezig. Er is daarom geen geschikt leefgebied voor de grote modderkruiper in het besluitgebied aanwezig.

5.9 Insecten en andere ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden zijn veelal zeldzaam en eisen een specifiek habitat. Beschermde vlindersoorten komen vooral voor in kruidenrijke en soortenrijke graslanden, heiden, venen en (vochtig) bos (Bos et al. 2006, vlinderstichting.nl). Beschermde libellensoorten leven met name in veengebieden, nabij beekjes of rivieren en bij vennen op de hogere zandgronden (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002). Beschermde keversoorten zijn gebonden aan oude, rottende bomen in bosgebieden of komen zeldzaam voor in (groter) permanent, helder open water van goede kwaliteit op veengrond (eis-nederland.nl, Janssen en Schamineé, 2004). De Europese rivierkreeft is in ons land nog maar van één plek bekend, op landgoed Warnsborn bij Arnhem. De Bataafse stroommossel is uit ons land verdwenen en de platte schijfhoren komt lokaal voor in laagveengebieden en het rivierengebied, in helder, stilstaand of zeer zwak stromend water met rijke plantengroei, in zowel meren, sloten als plassen (anemoon.org, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt de grote vos in de omgeving van het besluitgebied voor.

5.9.1 Grote vos

5.9.1.1 Aanwezigheid

De grote vos is een zeldzame vlinder. Hij werd acuut met uitsterven bedreigd maar hij wordt de laatste tijd vaker gezien. Er wordt sinds 2019 ook voortplanting vastgesteld. Het lijkt erop dat ze zich weer vestigen in ons land. Het is een zeer mobiele vlinder die veel zwervt. De exacte afstanden die deze vlinder kan afleggen zijn niet bekend. De waardplanten van deze soort zijn voornamelijk iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten. Het habitat is vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Ook zwervende individuen worden vooral in een bosrijke omgeving gevonden. De vlinders zijn vooral te vinden op warme, zonnige, open maar beschutte plaatsen. Ook moeten er geschikte plaatsen zijn om te overwinteren, zoals holle bomen of stapels hout (vlinderstichting.nl).

Tijdens het veldbezoek zijn in het besluitgebied hier en daar geschikte waardenbomen waargenomen, zoals zoete kers en brede wilgensoorten. Echter, van een geschikt leefgebied voor deze soort is geen sprake in het besluitgebied. Het gebied is hiervoor te veel gecultiveerd en niet natuurlijk genoeg. De natuurlijke elementen zijn in totaal onvoldoende in oppervlakte en kwaliteit om geschikt leefgebied voor deze vlindersoort te vormen. De grote vos is dan ook niet in het besluitgebied te verwachten.

5.10 Mogelijke effecten op beschermde soorten

5.10.1 Specifieke zorgplicht

In het besluitgebied komen mogelijk de volgende soorten van bijlage IX van het Bal en de volgende Rode lijstsoorten voor:

Soortgroep	soort
Overige zoogdieren	Dwergmuis, egel, haas
Vogels	Boerenwaluw, koekoek, torenvalk
Amfibieën	Bruine kikker, gewone pad, groene kikker, kleine watersalamander
Dagvlinders	Bruin blauwtje
Vaatplanten	korenbloem

Voor de soorten die voorkomen in bosranden geldt dat het uitgangspunt is dat bos en groenstructuren behouden blijven en waar mogelijk versterkt worden. Voldoende leefgebied blijft hiermee gewaarborgd. Het groene raamwerk dat niet wordt ingericht als bos en waterberging moet natuurlijk en divers ingericht worden. Zo moeten delen van het groene raamwerk ook met kruiden- en bloemrijke vegetaties worden ingericht om de soorten van ruigte en struweel ook substantieel leefgebied te bieden.

Echter, voor de soorten die afhankelijk zijn van open boerenland verdwijnt het leefgebied grotendeels. In dit geval heeft de gemeente Oude IJsselstreek een biodiversiteitsplan. In dit plan zijn ambassadeursoorten aangewezen voor het buitengebied waar de haas en de korenbloem baat bij hebben. In dit opzicht wordt met de realisatie van het groene raamwerk binnen het besluitgebied en uitvoering van het biodiversiteitsplan in de gehele gemeente op een actieve manier invulling gegeven aan de specifieke zorgplicht. Nader onderzoek of aanvullende maatregelen zijn in dat opzicht derhalve niet nodig. Wel moet actief gestuurd worden op een natuurlijke en diverse inrichting van het groene raamwerk.

5.10.2 Vogels

Uit voorliggend onderzoek blijkt verder dat in en direct rond het besluitgebied vogels aanwezig zijn en ook kunnen broeden. Voor deze vogels geldt artikel 11.37 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), die het onder meer verbiedt vogels te doden, te vangen of in gebruik zijnde nesten van vogels te beschadigen of te vernielen.

5.10.2.1 Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten

Bij de geplande ontwikkeling zouden nesten van broedende vogels kunnen worden beschadigd, wat verboden is onder de Omgevingswet. De periode waarin de meeste vogelsoorten broeden, loopt globaal van half maart tot half augustus, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn gewoon beschermd. Om overtreding van de wet te voorkomen adviseren wij u om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Ook zullen vogels in en direct rond het besluitgebied geen nest bouwen, omdat te veel verstoring aanwezig is.

Indien de werkzaamheden echt in de broedperiode gestart moeten worden, is nader onderzoek naar broedende vogels noodzakelijk. Kort voor de start van de werkzaamheden dient dan door een ecooloog met kennis van vogels door middel van één veldbezoek onderzocht te worden of broedende vogels in en direct rond het besluitgebied aanwezig zijn. Als deze niet aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden starten. Als wel een broedende vogel aanwezig is, mogen de werkzaamheden niet starten. Er dient dan met een ecooloog met kennis van vogels naar een oplossing gezocht te worden.

5.10.2.2 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Naast soorten waarvan het nest alleen in de broedtijd beschermd is, zijn mogelijk ook soorten aanwezig waarvan het nest jaarrond is beschermd. Dit betreft de soorten steenuil, kerkuil, buizerd, sperwer, boomvalk en ransuil. Met de geplande werkzaamheden gaan deze mogelijke nesten waarschijnlijk verloren. Ook is kans aanwezig op het verwonden of doden van vogels. In beide gevallen is sprake van overtreding van de Omgevingswet. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien nestplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een vergunning beschermde soorten van de Omgevingswet noodzakelijk. Overige vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd zijn niet in het besluitgebied of de omgeving aanwezig.

Specifiek voor de Vogelenzangweg 27 geldt dat het veldbezoek voor deze locatie voor dit rapport later is gedaan dan de veldbezoeken van het nader onderzoek naar steenuilen. Hieruit volgt dat dit perceel reeds voldoende op steenuilen is onderzocht. Zo blijkt dat het perceel onderdeel is van een steenuilterritorium. Het rapport van het nader onderzoek moet hier expliciet op aangevuld worden, zodat in dat rapport beoordeeld wordt of met de geplande ruimtelijke ontwikkeling sprake is van een significant negatief effect en mogelijk een vergunning beschermde soorten van de Omgevingswet moet worden aangevraagd, in combinatie met het treffen van mitigerende maatregelen. Voor de kerkuil geldt dat deze blijkens het uitgevoerde nader onderzoek niet op Vogelenzangweg 27 aanwezig is.

5.10.3 *Overige beschermde soorten*

5.10.3.1 Soorten waarvoor provinciale vrijstelling geldt

In en nabij het besluitgebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Omgevingswet, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Dit betreft bijvoorbeeld de soorten bruine kikker en gewone pad. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Wel geldt ook voor deze soorten altijd de eerder beschreven zorgplicht.

5.10.3.2 Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Door het uitgevoerde onderzoek is duidelijk geworden dat essentiële elementen, van soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, niet op voorhand kunnen worden uitgesloten in het besluitgebied. Het betreft de soorten kleine marters (bunzing,

hermelijn, wezel), steenmarter, eekhoorn en vleermuizen (ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis).

De vleermuizen zijn habitatrictlijnsoorten, waarvoor de verboden van artikel 11.46 van het Bal gelden. Daarmee is het onder meer verboden deze soorten te doden of rust- of verblijfplaatsen te beschadigen. De kleine marters, steenmarter en eekhoorn vallen onder het beschermingsregime 'andere soorten', waarvoor de verboden van artikel 3.10 van de Omgevingswet gelden. Ook onder dit beschermingsregime is het onder andere doden van individuen of het vernietigen van verblijfplaatsen verboden. Met de toekomstige werkzaamheden kunnen eventueel aanwezige verblijfplaatsen, of andere essentiële elementen verloren gaan. Ook is kans aanwezig op het verwonden of doden van deze dieren. In beide gevallen is sprake van overtreding van de Omgevingswet. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien verblijfplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig blijkt, dan kan allereerst bekeken worden of de plannen voor het gebied zo gemaakt kunnen worden dat deze elementen behouden blijven. Indien dit niet mogelijk is, moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een vergunning beschermde soorten van de Omgevingswet noodzakelijk.

In een laanboom ten westen van het perceel van Vogelenzangweg 27 bevindt zich een boomholte (zie navolgende afbeelding).

Kaart met de locatie van de laanboom met boomholte

Hoewel de laanboom behouden blijft, kan een eventueel aanwezige verblijfplaats met de geplande werkzaamheden worden verstoord. In dat geval is er sprake van overtreding van de Omgevingswet. Om een dergelijke mogelijke overtreding van de Omgevingswet op voorhand te voorkomen, kunnen maatregelen worden getroffen.

- De boomholte dient altijd vrij te worden gehouden van obstakels (machines, steigers, etc.) tijdens de werkzaamheden. Zo hebben eventuele vleermuizen altijd voldoende ruimte om in of uit hun verblijfplaats te vliegen.
- Verder mag er geen licht van (bouw)lampen op de boomholte schijnen tussen zonsondergang en zonsopgang.

Indien niet aan bovengenoemde maatregelen voldaan kan worden, is nader onderzoek naar aanwezigheid van vleermuizen in de boomholte noodzakelijk, om te beoordelen of deze soort daadwerkelijk wel of niet aanwezig is.

Andere soorten waarvoor de provinciale vrijstelling niet geldt, zijn niet in of nabij het besluitgebied aanwezig. Negatieve effecten op die soorten zijn dan ook niet te verwachten en nader onderzoek naar die soorten is dan ook niet nodig.

5.11 Aanvullend onderzoek naar beschermde soorten

In deze paragraaf is beschreven hoe het nader onderzoek naar de soorten waarvoor dit nodig is, globaal zal worden uitgevoerd. Voor veel beschermde plant- en diersoorten zijn protocollen opgesteld waarin beschreven staat waar het nader soortgericht onderzoek aan moet voldoen om aan- of afwezigheid van de betreffende soort aan te kunnen tonen. Wij werken, indien voorhanden, volgens deze protocollen.

5.11.1.1 Buizerd, sperwer, boomvalk

De onderzoeksperiode voor de buizerd, sperwer en boomvalk lopen respectievelijk van maart tot half mei, maart tot half juli en mei t/m augustus (BIJ12 2017g, SOVON.nl). Door ten minste vier keer in de meest geschikte periode in het besluitgebied te lopen en te zoeken naar nestindicerend gedrag van de betreffende soorten, kan vastgesteld worden of er nestlocaties van deze soorten in het besluitgebied aanwezig zijn.

5.11.1.2 Ransuil

Voor het nader onderzoek naar de ransuil dienen ten minste drie avondbezoeken rond zonsondergang plaats te vinden in de periode 20 februari t/m 20 juli (SOVON.nl). Hierbij wordt gelet op aanwezige volwassen dieren en nestindicerend gedrag, zoals baltsroep of vliegbewegingen met nestmateriaal.

5.11.1.3 Eekhoorn

De aan- of afwezigheid van de eekhoorn kan worden vastgesteld doormiddel van spooronderzoek en zichtwaarnemingen rond de mogelijke verblijfplaatsen. Doormiddel van het vaststellen van vraatsporen, uitwerpselen of loopsporen rond de verblijfplaatsen kan in één veldbezoek de aan- of afwezigheid van de eekhoorn worden vastgesteld.

5.11.1.4 Kerkuil

Het nader onderzoek naar het broedgebied van de kerkuil dient plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen zoals verwoord in het kennisdocument van de kerkuil (BIJ12 2017f). Onderzoek naar de aanwezigheid van (nesten van) kerkuilen dient door middel van een combinatie van zowel veldonderzoek als navraag bij uilenwerkgroepen en omwonenden te gebeuren. Ook dient voornamelijk in februari en maart gelet te

worden op krijsende uilen en vanaf juni tot augustus op bedelende jongen. In totaal dienen minimaal drie veldbezoeken uitgevoerd te worden.

5.11.1.5 Steenuil

Onderzoek naar de steenuil dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen van het kennisdocument steenuil (BIJ12 2017d). De aanwezigheid van de steenuil kan het gehele jaar worden aangetoond. De beste periode om een territorium van een steenuil vast te stellen is van 15 februari tot en met 15 april. In deze periode kunnen 's avonds territoriumroepen van een steenuil worden afgespeeld. Ook dient overdag het besluitgebied op sporen van een steenuil onderzocht te worden. In totaal dienen minimaal drie veldbezoeken verricht te worden om afwezigheid met voldoende zekerheid aan te kunnen tonen. De afwezigheid van broedende steenuilen is met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid aangetoond als tijdens drie gerichte veldbezoeken in de periode van 15 februari tot en met 15 april geen aanwezigheid kan worden aangetoond.

5.11.1.6 Vleermuizen

Het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen dient vervolgens plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen, zoals verwoord in het vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur). Het vleermuisprotocol stelt vast dat vijf veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Drie daarvan dienen plaats te vinden in de periode van 1 juni tot en met 15 juli met een tussenperiode van minimaal 20 dagen. De andere twee veldbezoeken dienen tussen 15 augustus en 15 september plaats te vinden, ook met een tussenperiode van minimaal 20 dagen.

Tijdens deze veldbezoeken zal gebruik worden gemaakt van een batdetector of batlogger. Dit zijn apparaten waarmee de onhoorbare ultrasone geluiden van vleermuizen worden opgevangen en vertaald in voor mensen hoorbare geluiden. Door het uitvoeren van vijf veldbezoeken kan met voldoende juridische zekerheid aannemelijk worden gemaakt of vleermuizen wel of niet aanwezig zijn in het besluitgebied. Mocht uit dit onderzoek blijken dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, dan dient mogelijk een vergunning beschermde soorten van de Omgevingswet aangevraagd te worden.

Vliegroutes en foerageergebied

Het nader onderzoek naar vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen dient plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen, zoals verwoord in het vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur). Het vleermuisprotocol stelt vast dat hiervoor twee veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Het eerste veldbezoek dient in de kraamperiode (half mei – half juli) plaats te vinden en het tweede minimaal acht weken later. Tijdens deze veldbezoeken wordt op strategische plekken langs bomenrijen onderzocht of vleermuizen deze als vliegroute of foerageergebied gebruiken.

5.11.1.7 Kleine marters (bunzing, hermelijn, wezel)

De aanwezigheid van kleine marters kan worden vastgesteld door het gebruik van de 'struikrover'; een buis met wildcamera waarmee kleine marters kunnen worden waargenomen (zoogdiervereniging.nl). Ook kan voor het waarnemen van kleine marterachtigen een combinatie van verschillende methoden worden gebruikt. Dit zijn het gebruik

van cameravallen, marterboxen, sporenbuizen en nestkasten. Wanneer onderzoek in de actieve periode (maart tot en met augustus) van de dieren wordt gedaan, dan dienen de onderzoeksinstrumenten minimaal 6 weken op de onderzoekslocatie te worden geplaatst. Buiten de actieve periode van de dieren is er minder trefkans. Daarom is dan een dubbele hoeveelheid instrumenten nodig en dient er minimaal 12 weken onderzoek te worden gedaan (Bouwens 2017).

5.11.1.8 Steenmarter

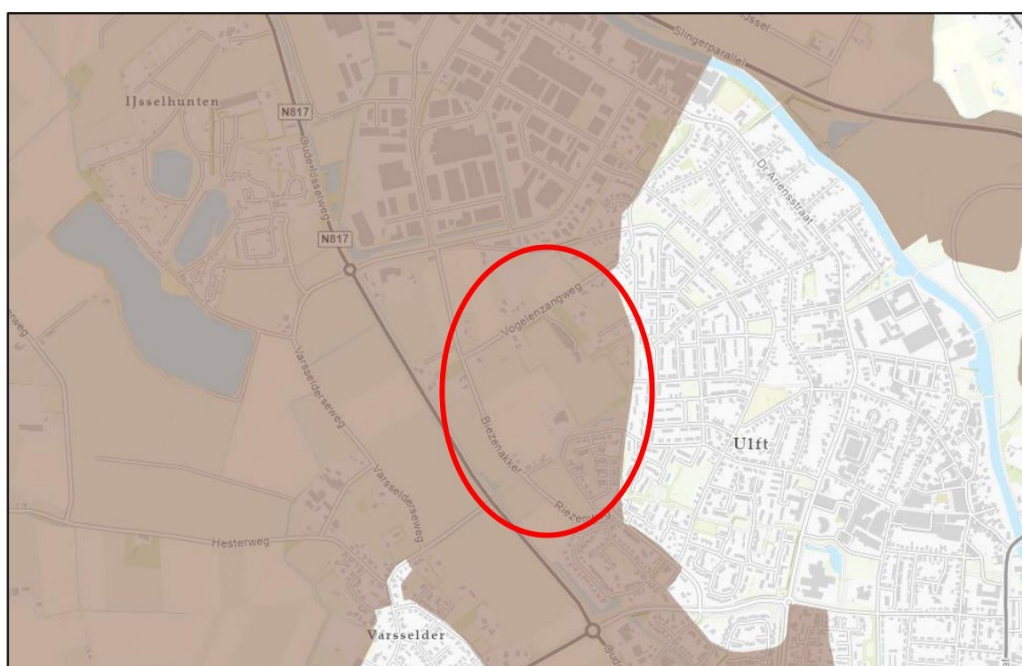
Voor de steenmarter is geen soortenstandaard opgesteld. Om aan- of afwezigheid vast te stellen wordt tijdens andere veldbezoeken in de periode van februari tot en met oktober gelet op sporen en individuen van deze soort. Ook wordt extra navraag gedaan bij gebruikers van het besluitgebied of omwonenden. Tenslotte kunnen op verdachte plekken nog cameravallen geplaatst worden.

Navolgend overzicht geeft de onderzoeksperiodes van alle te onderzoeken soorten weer.

Soortgroep	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Buizerd, sperwer, boomvalk												
Kerkuil												
Steenuil												
Ransuil												
Kleine marters												
Steenmarter												
Vleermuizen												

6 Beschermd houtopstanden

In het besluitgebied is een houtopstand aanwezig en als onderdeel van het plan worden bomen of struiken van deze houtopstand geveld. Blijkens het omgevingsplan van de gemeente liggen deze bomen buiten de bebouwingscontour houtkap. Zie hiervoor navolgende afbeelding. Derhalve dient van de velling melding te worden gedaan bij het bevoegd gezag (in dit geval de provincie) en dient herbepanting plaats te vinden. Herbepanting kan mogelijk ook plaatsvinden op andere grond dan de locatie waar de houtopstand wordt geveld. De provincie kan hiervoor middels een maatwerkvoorschrift toestemming geven. Deze herbepanting op andere grond dient te voldoen aan regels zoals die zijn gesteld in de provinciale verordening. Deze regels kunnen betrekking hebben op onder meer de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en op de natuurwaarde van de gevelde houtopstand.

Besluitgebied (rode cirkel) ten opzichte van het beschermingsgebied houtopstanden (roodbruin).

7 Conclusie

De gemeente Oude IJsselstreek is op zoek naar nieuwe woningbouwlocaties binnen de gemeente. Een dergelijke geschikte locatie is locatie Biezenakker in Uift. Hiervoor dient een ruimtelijke procedure doorlopen te worden.

Voor de ruimtelijke procedure is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving.

In deze quick scan is onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het besluitgebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het besluitgebied.

7.1 Beschermde gebieden

7.1.1 Natura 2000-gebieden

Uit de quick scan blijkt dat Natura 2000-gebied "NSG Hetter-Millinger Bruch, mit Erweiterung" in de buurt van het besluitgebied ligt. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura2000-gebied is vanwege een mogelijke toename in stikstofdepositie door de ruimtelijke ontwikkeling in het besluitgebied niet uit te sluiten. Nader onderzoek in de vorm van een AERIUS-berekening is daarom noodzakelijk. Enkel voor stikstof is mogelijk sprake van niet-significante resteffecten vanuit de specifieke zorgplicht. Indien uit de AERIUS-berekening geen toename in stikstofdepositie blijkt, is geen sprake van dergelijke resteffecten. Indien wel sprake is van een stikstofdepositietoename dienen de resteffecten in een voortoets beoordeeld te worden. Door de afstand tot het Natura 2000-gebied zijn verstoringen door bijvoorbeeld geluid en licht wel op voorhand uitgesloten.

7.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Verder blijkt uit de quick scan dat in het besluitgebied geen Natuurnetwerk Nederland of andere provinciaal beschermde natuur aanwezig is. De provinciale bescherming van deze gebieden staat de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg en nader onderzoek hiernaar is niet noodzakelijk.

7.2 Beschermde soorten

In en rondom het besluitgebied kunnen de volgende Rode lijstsoorten of soorten van bijlage IX van het Bal voorkomen: haas en korenbloem. In dit geval heeft de gemeente Oude IJsselstreek een biodiversiteitsplan. Met het biodiversiteitsplan wordt gestuurd op verbetering van het leefgebied van de patrijs in het gehele buitengebied van de gemeente, wat ook het leefgebied en de groeiplaatsen van de bovengenoemde soorten verbeterd. In dit opzicht wordt met de realisatie van het groene raamwerk binnen het

besluitgebied en uitvoering van het biodiversiteitsplan in de gehele gemeente op een actieve manier invulling gegeven aan de specifieke zorgplicht. Nader onderzoek of aanvullende maatregelen zijn in dat opzicht derhalve niet nodig. Wel moet actief gestuurd worden op een natuurlijke en diverse inrichting van het groene raamwerk.

In en nabij het besluitgebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Omgevingswet, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Daarnaast zijn mogelijk nog enkele essentiële elementen aanwezig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Zo blijkt uit de quick scan dat in en rondom het besluitgebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield.

Mogelijk zijn ook nestplaatsen aanwezig van steenuil, kerkuil, ransuil, buizerd, sperwer of boomvalk. Nestplaatsen van deze soorten zijn jaarrond beschermd. Om hierover duidelijkheid te krijgen dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien nestplaatsen of essentieel leefgebied van deze soorten aanwezig blijkt, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een vergunning beschermde soorten van de Omgevingswet noodzakelijk.

Omdat de veldbezoeken van het nader onderzoek voor steenuil eerder zijn uitgevoerd dan het veldbezoek voor de locatie van Vogelenzangweg 27, is nu al bekend dat dit perceel onderdeel uitmaakt van een steenuilterritorium. De rapportage van het nader onderzoek dient derhalve aangevuld te worden om te beoordelen of een vergunning in combinatie met mitigerende maatregelen nodig zijn.

Verder zijn mogelijk verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen, kleine marters, steenmarter of eekhoorn aanwezig. Ook is mogelijk een essentiële vliegroute en essentieel foerageergebied van vleermuizen aanwezig. Om uitsluitel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Indien verblijfplaatsen en/of andere essentiële elementen aanwezig blijken, dan moeten voor de werkzaamheden mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Ook is voor de werkzaamheden dan waarschijnlijk een vergunning beschermde soorten van de Omgevingswet noodzakelijk.

Ook bevindt zich een boomholte in een laanboom ten westen van het perceel van Vogelenzangweg 27. Hoewel de laanboom behouden blijft, kan een eventueel aanwezige verblijfplaats met de geplande werkzaamheden worden verstoord. In dat geval is er sprake van een schadelijke handeling die leidt tot een vergunningsplichtig geval. Daarom dient de ingang van de boomholte altijd vrij te worden gehouden van obstakels en mag er geen (kunst)licht schijnen op de holte van zonsondergang tot zonsopgang. Indien deze maatregelen niet kunnen worden uitgevoerd, is nader onderzoek noodzakelijk.

Ten slotte wordt geadviseerd om tijdens de werkzaamheden te zorgen dat er geen grote zandhopen en ondiepe poelen ontstaan om vestiging van de rugstreeppad te voorkomen.

7.3 Beschermde houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt een houtopstand geveld. Hierop is het beschermingsregime voor beschermde houtopstanden van de Omgevingswet van toepassing. De bebouwingscontour houtkap is nog niet opgenomen in het omgevingsplan. Geadviseerd wordt om navraag te doen bij de gemeente naar de begrenzing hiervan. Er dient melding te worden gedaan bij de provincie. Mogelijk is een maatwerkvoorschrift nodig, bijvoorbeeld als bomen op een andere locatie herplant worden.

7.4 Vervolgstappen

- Houd rekening met de specifieke zorgplicht;
- Houd rekening met broedende vogels;
- Laat een Aeries-stikstofberekening uitvoeren;
- Laat nader onderzoek uitvoeren naar vleermuizen, steenuil, kerkuil, ransuil, buizerd, sperwer, boomvalk, eekhoorn, steenmarter en kleine marters;
- Volg de voorgestelde maatregelen voor de boomholte in de laanboom naast het perceel van Vogelenzangweg 27 op. Indien dit niet mogelijk is, moet vleermuisonderzoek voor deze boom uitgevoerd worden;
- Zorg tijdens de bouwfase dat het besluitgebied niet geschikt wordt voor de rugstreeppad.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12. 2017a. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017b. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017c. Kennisdocument Roek *Corvus frugilegus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017d. Kennisdocument Steenuil *Athene noctua*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017e. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017f. Kennisdocument Kerkuil *Tyto alba*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017g. Kennisdocument Buizerd *Buteo buteo*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

Bos, F. Bosveld, M. Groenendijk, D. van Swaay, C. Wynhof, I. De Vlinderstichting. 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. Nederlandse fauna deel 7.

Creemers, R. van Delft, J. 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna deel 9.

Dietz, Ch. von Helversen, O. Nill, D. 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.

Janssen, J. A. M. Schaminee, J. H. J. 2004. Europese Natuur in Nederland. Soorten van de habitatrichtlijn.

Lange, R. Twisk, P. van Winden, A. van Diepenbeek, A. 2003. Zoogdieren van West-Europa.

Limpens, H. J. G. A. Twisk, P. Veenbaas, G. 2004. Met vleermuizen overweg. Uitgave DDW en VZZ.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna deel 4.

Netwerk Groene Bureaus, Definitielijst Netwerk Groene Bureaus 2020, 16 januari 2020.

Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging. 2020. Vleermuisprotocol 2021.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Omgevingswet. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Omgevingswet. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

SOVON. 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. Nederlandse Fauna deel 5.

Sparrus, L. Odé, B. Beringen, R. Basisrapport Rode Lijst Vaatplanten 2012 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. FLORON rapport 57.

Zoogdiervereniging & Probos. 2012. Laanbeheer en vleermuizen; met oog voor veiligheid en cultuurhistorie; met bijdragen van E. A. Jansen, M. H. A. van Benthem, C. de Groot, P. Twisk & H. J. G. A. Limpens.

Websites

www.aanpakstikstof.nl

www.anemoon.org

www.aerius.nl

www.eis-nederland.nl

www.ndff.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

statline.cbs.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.vogelbescherming.nl

